

การวิเคราะห์หนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่าน หมวดภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ปริญญานิพนธ์

ของ

นางลักขณ์ ข่ายหาก

3 ส.ค. 2524

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 พระโขนง กรุงเทพฯ 11 โทร. 3921575, 3915058

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

กุมภาพันธ์ 2524

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิติได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควร
รับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ได้

.....ประธาน
.....กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เพราะผู้วิจัยได้รับคำแนะนำ คำปรึกษา และ
ความช่วยเหลือในการตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์พา
พันธุ์เมธา รองศาสตราจารย์วรรณ ชชาติ รองศาสตราจารย์ ดร.สมูล รัตติกาล ผู้ช่วยศาสตราจารย์
เฉลียว พันธุ์สีดา ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญศรี ไพรัตน์ อาจารย์จันทิมา พรหมโชติกุล
อาจารย์นิศยา บุญสิงห์ และอาจารย์สุชาติ วงศ์สุวรรณ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง และขอกราบ
ขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณศาสตราจารย์ ดร.กานดา ณ ถลาง ที่เมตตาให้ผู้วิจัยได้รับทุน
การศึกษาในรูปเงินเคียนจากห้องสมุดบัณฑิตวิทยาลัย ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์
ดร.บุญชม ไชยโกมล คณาจารย์ประจำภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณาจารย์ประจำสำนัก
หอสมุดกลาง มศว.ประสานมิตร และคณาจารย์ประจำสำนักงานเลขาธิการบัณฑิตวิทยาลัย
ที่กรุณาให้กำลังใจ และสอบถามถึงความสำเร็จตลอดมา ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์
ดร.นงลักษณ์ วิรัชชัย และคุณจุดี กิลมอร์ ที่กรุณาตรวจทานแก้ไขบทความภาษาอังกฤษ

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่ หัวหน้าหมวดภาษาไทย อาจารย์
สอนภาษาไทย และบรรณารักษ์ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่อำนวยความสะดวก
และให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และเก็บรวบรวมข้อมูล

กระต่ายไขไข่พิมพ์ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ส่วนหนึ่งได้รับความเมตตาจาก คุณน้าประภา-
พรรณ ศารทประภา ขอขอบคุณน้องจรรยาตรี และน้องวัลลภา ที่ ๆ เพื่อน ๆ และน้อง ๆ
ชาวบรรณารักษ์ รวมทั้งพี่ ๆ และเพื่อน ๆ แห่งสำนักงานเลขาธิการบัณฑิตวิทยาลัย ที่ให้ความ
ช่วยเหลือ และกำลังใจอย่างดียิ่งแก่ผู้วิจัย ขอขอบคุณคุณวัสนีย์ รอดภัย คุณเจริญ และ
คุณสำราญ ปิ่นทอง ที่กรุณาช่วยเหลือด้านการพิมพ์ และการอัดสำเนาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้

ขอกราบขอบพระคุณพ่อ และแม่ผู้เป็นกำลังใจ และให้ความสนับสนุนแก่ลูกในทุก ๆ ด้าน
พระคุณของท่านทั้งสองนั้นหาที่ลบลืมได้

นงลักษณ์ ชัยหาค

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	คำนำ	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	4
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	4
	คำจำกัดความศัพท์เฉพาะ	7
	ข้อตกลงเบื้องต้น	7
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
	เอกสารเกี่ยวกับหนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่าน	8
	เอกสารที่เกี่ยวกับเกณฑ์ในการพิจารณาหนังสือ	10
	เอกสารเกี่ยวกับการวิเคราะห์หนังสือ	19
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	21
	การเลือกกลุ่มตัวอย่าง	21
	การตั้งเกณฑ์วิเคราะห์หนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่าน	
	หมวดภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	23
	การตรวจสอบคุณภาพของเกณฑ์วิเคราะห์หนังสืออ่านเพิ่มเติมและ	
	ส่งเสริมการอ่าน หมวดภาษาไทย	24
	เกณฑ์วิเคราะห์หนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่าน	
	หมวดภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	25
	การวิเคราะห์หนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่าน	
	หมวดภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	36

บทที่	หน้า
การรวบรวมข้อมูล	37
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	37
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	39
ข้อตกลงเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูล	39
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	42
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	54
สรุปผลการวิจัย	55
อภิปรายผล	61
ข้อเสนอแนะ	62
บรรณานุกรม	64
ภาคผนวก	68

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงจุดประสงค์ของหมวดภาษาไทยตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 สรุปคำอธิบายจุดประสงค์ของหมวดภาษาไทย ของผู้วิจัย และเกณฑ์วิเคราะห์ที่ผู้วิจัยนำเสนอ	26
2 แสดงจำนวนผู้วิเคราะห์หนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่าน หมวดภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	43
3 ค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ด้านเนื้อหาตามความหมายของหนังสืออ่านเพิ่มเติม และส่งเสริมการอ่าน	45
4 ค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ด้านเนื้อหาตามจุดประสงค์หมวดภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	47
5 ค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ด้านลีลาการเขียน	49
6 ค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ด้านรูปแบบ	51
7 คุณวุฒิและประสบการณ์ด้านการสอนของผู้วิเคราะห์	95

คำนำ

หนังสือเป็นอุปกรณ์ที่สำคัญยิ่งในการให้การศึกษาเพราะหนังสือมีส่วนช่วยเสริมสร้างความรู้ ความคิด และวิจรรณญาณให้แก่บุคคล ทั้งพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบันในพิธีเปิดงานปีหนังสือแห่งชาติ และงานแสดงการพิมพ์แห่งประเทศไทย ครั้งที่ 3 ตอนหนึ่งว่า

"...หนังสือเป็นเสมือนคลังที่รวบรวมเรื่องราว ความรู้ ความคิด วิทยาการทุกด้าน ทุกอย่างซึ่งมนุษย์ได้เรียนรู้ ได้คิดอ่านและพากเพียรพยายามบันทึกรักษาไว้ด้วยลายลักษณ์อักษร หนังสือแพร่ไปถึงที่ใด ความรู้ ความคิดก็แพร่ไปถึงนั้น หนังสือจึงเป็นสิ่งมีค่า และมีประโยชน์มากจนประมาณมิได้ในแง่ที่เป็นบ่อเกิดแห่งการเรียนรู้ของมนุษย์..."

(พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช 2515 : 58)

ดังนั้นเราจึงควรปลูกฝังให้เยาวชนรักการอ่านหนังสือเพื่อจะได้ใช้ความสามารถในการอ่านเป็นญแจค้นคว้าหาความรู้ในวิชาอื่น ๆ ต่อไปได้ด้วยดี การจัดหนังสือให้เด็กอ่านรู้จักค้นคว้าหาความรู้เพื่อ เป็นพลเมืองดีของชาติในอนาคตเป็นเรื่องที่จำเป็นอย่างยิ่ง เพราะหนังสือที่ดีจะทำหน้าที่เป็นสื่อที่สำคัญในการปลูกฝังค่านิยมในเรื่องการรักษาชาติ การทำหน้าที่เพื่อส่วนรวม การรักษาวรรณธรรมอันดีงามและอื่น ๆ ซึ่ง กองแก้ว เจริญอักษร ได้ให้ความเห็นในเรื่องการอ่านว่า ครูควรสนับสนุนการอ่านหนังสือของเด็กด้วยการเปิดโอกาสให้เด็กมีเวลาเลือกหนังสือได้ตามความพอใจในขอบเขตวิชาที่เกี่ยวข้องกันได้ ไม่ใช่กำหนดให้อ่านเฉพาะตำราหรือหนังสือตามหลักสูตรวางไว้เท่านั้น (กองแก้ว เจริญอักษร 2517 : 42) เพราะการจัดการศึกษาแนวใหม่นั้นมิได้มุ่งให้ครูเป็นผู้สอนวิชาให้แก่เด็กเรียนเช่นแต่ก่อน หากมุ่งให้ครูเป็นผู้แนะแนวทางแก่นักเรียนให้นักเรียนมีโอกาสค้นคว้าเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นสำคัญ (จินตนา ไบกาซูยี 2520 : 21 - 22) การเรียนการสอนที่จะให้นักเรียนได้รับความรู้มีสติปัญญาแตกฉานนั้น นักเรียนควรจะได้เรียนรู้จากหนังสือต่าง ๆ หลาย ๆ เล่มและหลาย ๆ ประเภท การกำหนดให้นักเรียนเรียน

หนังสือแบบเรียนเพียงเล่มเดียวเรียนรู้ด้วยการท่องจำเพียงอย่างเดียวเป็นสิ่งที่ล้าสมัย ทำให้การเรียนการสอนไม่ได้ผลสมบูรณ์ตามความคาดหวังของหลักสูตร (ทรงศनिया กัลยาณมิตร 2517 : 46) ในการเรียนการสอนนั้นถ้าครูได้อ้างถึงหนังสือต่าง ๆ ที่สามารถใช้ประกอบการเรียนด้วยย่อมทำให้เด็กสนใจและสนุก กระจายใคร่จะอ่านประกอบบทเรียน คิดว่านักเรียนที่ไม่มีผู้แนะนำหนังสือให้ (Farrant. 1970 : 734) ดังนั้นจึงถือเป็นหน้าที่สำคัญของครูในการกระตุ้นส่งเสริมให้นักเรียนอ่านหนังสืออ่านประกอบบทเรียนให้มาก ๆ ไม่ว่าจะเป็นในเวลาหรือนอกเวลาก็ตาม

การเรียนการสอนภาษาไทยในปัจจุบันนอกจากจัดเพื่อรักษาเอกลักษณ์และวัฒนธรรมของชาติแล้วยังจัดเพื่อสนองความต้องการของคนไทยทุกคนด้วย เพราะภาษาไทยเป็นวิชาที่มีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของคนไทยทุกคน วิชาในหมวดภาษาไทย เป็นวิชาหมวดหนึ่งที่จะช่วยให้คนไทยสำนึกถึงศักดิ์ศรีของเผ่าพันธุ์ตน เป็นสิ่งที่ใช้สืบทอดคุณคดียของบรรพบุรุษมาสู่คนรุ่นใหม่ (ก๊อ สวัสดิพิพาณิชย์ กล่าวว่ วิชาภาษาไทย เป็นวิชาที่สำคัญอย่างยิ่ง วิชานี้ได้ช่วยดำรงความเป็นชาติไทยไว้ (ก๊อ สวัสดิพิพาณิชย์ 2513 : 5) ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดจุดประสงค์ของหมวดภาษาไทยตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (กระทรวงศึกษาธิการ 2521 : 9) ดังนี้

1. ให้เล็งเห็นความสำคัญของภาษาไทยในฐานะเป็นเครื่องมือสื่อสารของประชาชาติ และเป็นปัจจัยทะนุบำรุงความสามัคคีของประชาชาติ
2. ให้เข้าใจว่าการใช้ภาษาได้ดีเป็นการช่วยให้เกิดความร่วมมือของคนในชาตินำมาซึ่งความสมัครสมานกันและทำให้สามารถประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ได้โดยมีประสิทธิภาพ
3. ให้สามารถใช้ภาษาได้โดยรู้ที่เมาะที่ควร ตามวัยและศักยภาพของนักเรียนเพื่อประโยชน์ทั้งในการศึกษาวิชาต่าง ๆ และในการดำเนินชีวิต
4. ให้มีความใคร่รู้ใคร่เรียนพอใจที่จะแสวงหาความรู้เพิ่มเติมจากการอ่านและการฟัง
5. ให้สามารถคิดค้นปัญหาที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์ที่ได้อ่านได้ฟังโดยใช้วิจารณ์ญาณ รู้จักขบปัญหาเหล่านั้นจนเกิดปัญญามีความคิดแจ่มแจ้งขึ้นเป็นลำดับ และนำผล

จากการคิดค้นที่ถูกต้องไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต

6. ให้สามารถพิจารณาหนังสือ งานเขียน งานประพันธ์ที่ได้อ่านให้แลเห็นทั้ง
ส่วนดีและส่วนบกพร่อง

7. ให้แลเห็นคุณค่าของวรรณคดี และความสำคัญของงานประพันธ์กับการใช้
ภาษา โดยมีรสนิยมว่าเป็นสิ่งสำคัญในวัฒนธรรมของชาติ

เนื่องจากภาษาไทยเป็นวิชาที่มีความสำคัญมากดังกล่าว และเพื่อให้การเรียน
การสอนภาษาไทยได้บรรลุผลตามจุดประสงค์ของหลักสูตร ครูจำเป็นต้องส่งเสริมและ
กระตุ้นให้ผู้เรียนได้อ่านหนังสืออ่านประกอบบทเรียนให้มาก ๆ จินตนา ไบกาซูยี กล่าวว่า
หนังสืออ่านเพิ่มเติมต่าง ๆ กำลังมีบทบาทสำคัญมากขึ้นในการเรียนการสอนปัจจุบัน เนื่อง
จากนโยบายการจัดการศึกษาของรัฐบาลปัจจุบันต้องการให้มีแบบเรียนน้อยเล่ม เน้นกิจกรรม
ด้านอื่น ๆ ในการเรียนการสอนให้มากขึ้น ดังนั้นครูจะสอนโดยยึดถือความรู้จากแบบเรียน
เป็นมาตรฐานย่อมไม่เพียงพอ (จินตนา ไบกาซูยี 2520 : 21 - 22) ฉะนั้นหนังสือ
อ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่านย่อมมีบทบาทสำคัญต่อการเรียนการสอนอย่างยิ่ง เพราะ
หนังสือดังกล่าวย่อมมีอิทธิพลอย่างสำคัญในการถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ และทักษะที่ดี
แก่ผู้ใช้ แต่หนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่านหมวดภาษาไทยจะมีคุณภาพเหมาะสมแก่
ผู้อ่านหรือไม่เป็นเรื่องที่น่าคิด มล.จ้อย นันทิวรรินทร์ กล่าวว่า ในประเทศไทยขณะนี้
เด็ก ๆ ได้รับความสนใจให้รักการอ่านมากขึ้น โดยที่ผู้ใหญ่ที่เกี่ยวข้องเห็นประโยชน์ดังกล่าว
แต่ยังประสบปัญหาเรื่องการขาดแคลนหนังสือที่มีคุณภาพดี มีความถูกต้องเหมาะสมกับระดับ
ความสามารถ วัย ความสนใจของเด็ก และตรงกับความต้องการของสังคมที่จะปลูกฝังเด็ก
ในด้านทัศนคติและอุดมการณ์อื่น ๆ (มล.จ้อย นันทิวรรินทร์ 2516 : 44) หทัย หัตยาภิรมย์
ได้ให้ความเห็นว่า ก่อนที่หนังสือเรียนและหนังสืออ่านประกอบหรือหนังสืออ่านเพิ่มเติมจะไป
ถึงมือเด็กนั้นควรจะต้องมีการวิเคราะห์หัดก่อน เพราะผลจากการวิเคราะห์จะบอกได้ว่า
หนังสือเล่มนั้นเหมาะสมที่จะใช้ประกอบการเรียนหรือไม่ (หทัย หัตยาภิรมย์ 2521 : 85)
ดังนั้นการวิเคราะห์หนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่านหมวดภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษา
ตอนต้นครั้งนี้จะทำให้ทราบว่าหนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่านหมวดภาษาไทย

เหล่านั้นมีคุณภาพเหมาะสมตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยวางไว้สำหรับการวิจัยครั้งนี้หรือไม่ อันจะเป็นแนวทางในการผลิตหนังสืออ่านเพิ่มเติม และส่งเสริมการอ่านหมวดภาษาไทยต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อวิเคราะห์หนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่านหมวดภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ด้านเนื้อหา
2. เพื่อวิเคราะห์หนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่านหมวดภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ด้านสีลาการเขียน
3. เพื่อวิเคราะห์หนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่านหมวดภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ด้านรูปเล่ม

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ทำให้ทราบคุณภาพด้านเนื้อหา สีลาการเขียน และลักษณะรูปเล่มของหนังสือ
อ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่านหมวดภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
2. เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการแต่ง การผลิต และการกำหนดหนังสือ
อ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่านหมวดภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ของผู้แต่งหนังสือ
สำนักพิมพ์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้เป็นประโยชน์ต่อการศึกษายิ่งขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ศึกษาเฉพาะหนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่านหมวดภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่กำหนดไว้ใน "คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องการกำหนดแบบเรียน
สำหรับเลือกใช้ในระดับโรงเรียนมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2522" และ "รายชื่อหนังสืออ่าน
เพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่านของกรมวิชาการ" รวมเป็นหนังสือทั้งหมด 26 เล่ม ดังรายชื่อ
ต่อไปนี้

- 1) คนไทหึงแผ่นดิน แต่งโดย สัจญา ผลประสิทธิ์ โรงพิมพ์มิตรไทย 2516,
658 หน้า

- 2) นิทราชาคริต พิมพ์ครั้งที่ 20 พระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ 2521, 129 หน้า
- 3) นิทานโบราณคดี ฉบับคัดเลือกเล่ม 1 พิมพ์ครั้งที่ 4 นิพนธ์โดย สมเด็จพระยาตำรากรมราชูปถัมภ์ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ 2513, 67 หน้า
- 4) นิทานโบราณคดี ฉบับคัดเลือกเล่ม 2 พิมพ์ครั้งที่ 4 นิพนธ์โดย สมเด็จพระยาตำรากรมราชูปถัมภ์ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ 2515, 158 หน้า
- 5) นิทานภาพภาพยกลอนเล่ม 1 ประพันธ์โดย สุปะนีย์ นาครทรรพ และคณะ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ 2522, 84 หน้า
- 6) นิทานภาพภาพยกลอนเล่ม 2 ประพันธ์โดย สุปะนีย์ นาครทรรพ และคณะ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ 2522, 84 หน้า
- 7) นิทานร้อยรสคำกาพย์ เล่ม 1 พิมพ์ครั้งที่ 2 ประพันธ์โดย หลวงสำเร็จวรรณกิจ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ 2512, 22 หน้า
- 8) นิทานร้อยรสคำกาพย์ เล่ม 2 พิมพ์ครั้งที่ 2 ประพันธ์โดย หลวงสำเร็จวรรณกิจ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ 2512, 30 หน้า
- 9) นิทานร้อยรสคำโคลง ประพันธ์โดย หลวงสำเร็จวรรณกิจ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ 2512, 30 หน้า
- 10) ป่าคงพงพี ตอนโมวกลี พิมพ์ครั้งที่ 5 แปลและเรียบเรียงโดย มจ.พรพิมลพรรณ รัชนี้ จาก The Jungle Book ของ Rudyard Kipling องค์การคำคุณสุภา 2521, 212 หน้า
- 11) มาแต่กระยาหงัน แปลและเรียบเรียงโดย จุน ประภาวิวัฒน์ จาก Little Lord Fauntleroy ของ Frances Burnet โอเคียน 2515, 440 หน้า
- 12) ไม่เป็นไรลืมเสียเถิดและอ้อมไฉ่ไม่ขัดสน พิมพ์ครั้งที่ 6 ประพันธ์โดย กีฬาวรรณนะแพทย์ และกี กิริวิวิโยสาร องค์การคำคุณสุภา 2502, 76 หน้า
- 13) ลาปลาวาฬ แปลและเรียบเรียงโดย เทือก กุสุมา จาก The Whale Hunter ของ Geoffrey Whittam องค์การคำคุณสุภา 2516, 187 หน้า

- 14) เสียงพิณเสนาะใสในพม่า แปลและเรียบเรียงโดย จุน ประภาวิวัฒน์ จาก Harp of Burma ของ มิชิโอะ ทาเกยามา แพร่พิทยา 2516, 214 หน้า
- 15) เสด็จประพาสต้นในรัชกาลที่ 5 นิพนธ์โดย สมเด็จพระบรมราชา-
ชาณุภาพ พิมพ์ครั้งที่ 3 องค์การคำคุณุสสา 2516, 191 หน้า
- 16) หนังสือส่งเสริมการอ่านเรื่องความเรียงเชิงสร้างสรรค์ พ.ศ. 2519
กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ 2519, 26 หน้า
- 17) หนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่องหรรษาของเขาวรรณนักเขียน พ.ศ.
2519 กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ 2519, 112 หน้า
- 18) หนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่องขุนช้างขุนแผน แต่งโดย สมลักษณ์
โทสกุล กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ 2517, 142 หน้า
- 19) หนังสือส่งเสริมการอ่านเล่าเรื่องรามเกียรติ์ แต่งโดย มาลินี
ณะโลปการ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ 2517, 146 หน้า
- 20) หนังสือส่งเสริมการอ่านเล่าเรื่องอิเหนา แต่งโดย บัญญัติ สุธาสินัย
กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ 2521, 112 หน้า
- 21) หนังสือส่งเสริมการอ่านเรื่องสั้นของเขาวรรณนักเขียน กรมวิชาการ
กระทรวงศึกษาธิการ 2519, 224 หน้า
- 22) หนังสือส่งเสริมการอ่านเสียงก้องจากโรงเรียนเชิงเขา แปลและ
เรียบเรียงโดย มล.รสสุคนธ์ อิศรเสนา จาก Echoes from a Mountain School
องค์การคำคุณุสสา 2517, 50 หน้า
- 23) หนังสืออ่านกวีนิพนธ์ ทัศนาสนอนงค์คำนันท์ พิมพ์ครั้งที่ 13 นิพนธ์โดย
สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส องค์การคำคุณุสสา 2516, 28 หน้า
- 24) หนังสืออ่านกวีนิพนธ์ โคลงสี่สุภาพ เรื่องพระราชพงศาวดารและสุภา-
นิทโลกนิติ (คัดเลือก) พิมพ์ครั้งที่ 23 กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2519 47 หน้า
- 25) หนังสืออ่านกวีนิพนธ์พระร่วง พิมพ์ครั้งที่ 18 พระราชนิพนธ์ในพระบาท
สมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว องค์การคำคุณุสสา 2502, 100 หน้า

26) หนังสืออ่านประกอบบทละครเรื่องสุวรรณภูมิ พิมพ์ครั้งที่ 5 แต่งโดย มล.ปิ่น มาลากุล กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ 2502, 49 หน้า

②. การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จะกระทำกับครูสอนภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปีการศึกษา 2523 จำนวน 44 โรงเรียน

③. เกณฑ์ที่ผู้วิจัยตั้งขึ้นเป็นเกณฑ์ที่จำกัดขอบเขตเพื่อการวิจัยครั้งนี้เท่านั้น

คำจำกัดความศัพท์เฉพาะ

การวิเคราะห์ หมายถึง การตรวจแยกส่วนประกอบของหนังสืออ่านเพิ่มเติม และส่งเสริมการอ่าน โดยพิจารณาจากเนื้อหา คำนึงถึงการเขียน และคำรูปเล่ม

จุดประสงค์ของการสอนภาษาไทย หมายถึง จุดประสงค์หมวดภาษาไทยตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521

หนังสืออ่านเพิ่มเติม หมายถึง หนังสือที่มีวัตถุประสงค์มุ่งส่งเสริมการเรียนรู้ การค้นคว้าต่าง ๆ นอกเหนือไปจากหนังสือเรียนที่กำหนดไว้ โดยขยายเนื้อหาจากส่วนใด ส่วนหนึ่งของหลักสูตรหรืออาจมีรายละเอียดเพิ่มเติมนอกเหนือจากหลักสูตร อาจจะมีเนื้อหาแตกต่างไปจากหนังสือเรียนที่กำหนดไว้เพื่อให้ให้นักเรียนศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมตามความเหมาะสมกับวัยและความสามารถในการอ่านของเด็ก

หนังสือส่งเสริมการอ่าน หมายถึง หนังสือที่ส่งเสริมให้มีทักษะในทางการอ่าน ภาษาไทย และให้มีความรักการอ่านมากยิ่งขึ้น เนื้อหาของหนังสือส่งเสริมความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีงาม ให้ความรู้ มีคติอันเป็นสาระประโยชน์ตามวัยของผู้เรียน ทั้งนี้ อาจเรียบเรียงขึ้นเป็นเรื่องสนุก หรือสารคดีเร้าความรู้ เร้าความสนใจให้อยากอ่านมากขึ้น

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. ถือว่าคะแนนที่อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ทอบในแบบสอบถามนั้นเป็นความจริงและเชื่อถือได้

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารเกี่ยวกับหนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่าน

จินตนา ใบกาชฎี กล่าวว่า หนังสือเป็นสื่อการเรียนการสอนที่ใช้ในห้องเรียนได้ดี มีประสิทธิภาพ และประหยัดมากที่สุด และได้แบ่งหนังสือที่ใช้เรียนออกเป็น 2 ประเภทคือ

1. หนังสือแบบเรียน (Textbook) คือหนังสือประเภทหนึ่งที่รวบรวมวิชาความรู้ในหมวดวิชาใดวิชาหนึ่ง ซึ่งมีเนื้อเรื่องตรงตามหลักสูตรที่กำหนดไว้อย่างถูกต้องและครบถ้วน หนังสือแบบเรียนมีจุดมุ่งหมายใช้ในการเรียนการสอนโดยเฉพาะ มีกฎเกณฑ์การเขียนเป็นพิเศษ... การเรียบเรียงเป็นพิถีพิถันเชิงวิชาการให้แต่ข้อเท็จจริงที่ถูกต้อง เพียงธรรมเมื่อจบบทเรียนแต่ละบทท้ายเล่มมักจะมีกิจกรรมเสนอแนะการเรียน การสอน

2. หนังสือตำราที่ไม่ใช่แบบเรียน (Non - Textbook) ได้แก่

2.1 หนังสือประกอบการเรียน (Complementary book & Manual) คือหนังสือที่ใช้ประกอบการเรียน การสอนในชั้น นอกเหนือจากแบบเรียน มีเนื้อหาตรงกับหลักสูตรที่กำหนดให้ หรืออาจจะเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร หรือเป็นสิ่งที่จะต้องเรียน เช่น แผนที่ หนังสือประกอบการเรียนวิชาต่าง ๆ คู่มือแบบเรียนต่าง ๆ เป็นต้น

2.2 หนังสืออ้างอิง (Reference Book) คือหนังสือที่ให้ความรู้เฉพาะเรื่อง ใช้สำหรับค้นคว้าอ้างอิงประกอบการเรียนการสอนในหมวดวิชาต่าง ๆ โดยมีเนื้อหาละเอียดอาจจะทำในหมวดวิชาใดวิชาหนึ่ง หรือรวมหลายวิชาในเล่มเดียวกัน การเรียบเรียงเป็นเชิงวิชาการ มีเนื้อหาถูกต้องตามหลักฐานค้นคว้า มีบรรณานุกรมประกอบ เช่น อักษรานุกรมภูมิศาสตร์ไทย (ราชบัณฑิตยสถาน) หนังสืออ้างอิงประวัติศาสตร์ทั่วไปของกรมวิชาการ เป็นต้น

2.3 หนังสืออ่านเพิ่มเติม (Supplementary Book) คือหนังสือที่มีวัตถุประสงค์มุ่งส่งเสริมการเรียน การค้นคว้าวิชาต่าง ๆ โดยรวบรวมเนื้อหาจากส่วนใดส่วนหนึ่งของหลักสูตร หรืออาจมีรายละเอียดเพิ่มเติมนอกเหนือจากหลักสูตร เรียบเรียง

ขึ้นให้เหมาะสมกับวัยและความสามารถในการอ่านของเด็ก

2.4 หนังสือส่งเสริมการอ่าน (Book for Pleasure) คือหนังสือที่ส่งเสริมให้เกิดนิสัยรักการอ่านคงอยู่ตลอดไป มีเนื้อหาไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีงาม ให้ความรู้ มีคติอันเป็นสาระประโยชน์ตามวัยของผู้อ่าน เรียบเรียงเป็นเรื่องสนุกสนาน ให้ความบันเทิงสนองความต้องการอ่านของเด็กอันจะเป็นการเร้าให้สนใจอยากอ่านมากขึ้น (จินตนา ไบกาชูปย์ 2520 : 21 - 22)

จำนวน คล่องการเขียน กล่าวว่า หนังสืออ่านเพิ่มเติม ตามประมวลศัพท์บัญญัติ วิชาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ 2508 นั้น เดิมคือหนังสืออ่านประกอบซึ่งเรามีมาแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา แต่สมัยนั้นไม่ได้แต่งหนังสืออ่านประกอบสำหรับโรงเรียนโดยเฉพาะ และยังไม่มีชื่อว่า "หนังสืออ่านประกอบ" คำว่า "หนังสืออ่านประกอบ" เริ่มใช้เมื่อประมาณ 10 ปีมาแล้ว โดยที่กระทรวงศึกษาธิการได้ระบุไว้ในประกาศการใช้หนังสือแบบเรียนของกระทรวงศึกษาธิการว่าเป็นแบบเรียนไม่บังคับ คือเป็นแบบเรียนชนิดหนึ่งที่ไมบังคับให้นักเรียนต้องมีไว้ หรือไม่บังคับให้ครูเอาไว้ใช้ในโรงเรียน แต่ถือว่าหนังสืออ่านประกอบเป็นหนังสือสำหรับช่วยในการเรียนวิชาต่าง ๆ ให้แตกฉานลึกซึ้งกว้างขวางออกไปอีก โดยมีเนื้อหาอยู่ในขอบข่ายของหลักสูตร ทำให้เด็กได้รับความรู้เพิ่มเติมขึ้นอย่างกว้างขวางทุกสาขาวิชาและทำให้มีทักษะในคันภาษาไทยดียิ่งขึ้น (จำนวน คล่องการเขียน 2513 : 408) ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ รัตนา ฤชาฤทธิ ว่า หนังสืออ่านประกอบหรือหนังสืออ่านเพิ่มเติม เป็นหนังสือที่เรียบเรียงขึ้นเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้วิชาต่าง ๆ กล่าวคือมีส่วนใดส่วนหนึ่งของหลักสูตรเป็นเนื้อหาสำคัญ แต่เรียบเรียงให้สนุกเข้มข้น ผ่องคลี่ และเร้าความสนใจของเด็ก ซึ่งโรงเรียนควรจัดหาไว้เพื่อส่งเสริมการอ่านของเด็ก หนังสืออ่านเพิ่มเติม เป็นอุปกรณ์การสอนที่มีความสำคัญไม่น้อยกว่าแบบเรียน ครูควรทำให้เด็กอ่านเพื่อเพิ่มพูนความรู้ยิ่งขึ้น (รัตนา ฤชาฤทธิ 2519 : 46)

คุณเรศสตา ไค้กล่าวถึงจุดประสงค์ของหนังสืออ่านเพิ่มเติมไว้ดังนี้

1. เพื่อเพิ่มรายละเอียดเนื้อหาบางหัวข้อ ซึ่งไม่สามารถกำหนดลงในแบบเรียนได้หมด เนื่องจากข้อจำกัดของเนื้อหาหลักสูตร

2. เพื่อพัฒนาทักษะในการอ่านให้แก่เด็กฝึกเด็กให้อ่านได้รวดเร็วและเกิดความเข้าใจในเนื้อหาที่อ่าน
3. เพื่อกระตุ้นเด็กให้มีความสนใจในการอ่าน ซึ่งจะช่วยให้เด็กรู้จักขวนขวายหาความรู้ต่อไป
4. เพื่อให้เด็กรู้จักพิจารณาเลือกหนังสืออ่านตามความสนใจได้ดียิ่งขึ้น
5. เพื่อพัฒนาเด็กให้เกิดความซาบซึ้ง มีความคิดรวบยอดในคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ
6. เพื่อให้เด็กรู้จักเห็นคุณค่าของมนุษยชาติ ความคิดอ่านทางสังคมและเกิดความนิยมในชาติ
7. เพื่อให้เด็กสนใจความรู้ใหม่ ๆ จากหนังสือ โดยการหาหนังสือให้น่าอ่านดึงดูดใจ
8. เพื่อสนองความสามารถพิเศษ ความอยากรู้อยากเห็น และความกระตือรือร้นของเด็ก
9. เพื่อให้เด็กได้รับความรู้ และความสัมฤทธิ์ผลในทางวิทยาศาสตร์ด้วยวิธีที่น่าสนใจ เพื่อเป็นการพัฒนาความคิดรวบยอดเกี่ยวกับด้านวิทยาศาสตร์และสังคมที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน
10. เพื่อให้เด็กรู้จัก เห็นคุณค่าในวัฒนธรรมต่าง ๆ ของประเทศชาติ
11. เพื่อให้เด็กเกิดความรู้สึกที่ดีต่อชาติของตนเองและชาติอื่น ๆ
12. เพื่อปลูกฝังให้เด็กอ่านหนังสือหลาย ๆ เล่ม ตามความสนใจของตนเป็นการพัฒนาเด็กให้รู้จักตัดสินใจด้วยตนเอง (Kulshreshtha. 1972 : 15 - 16)

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเกณฑ์ในการพิจารณาหนังสือ

ก. ด้านเนื้อหา

บุญโญ สาร ได้ให้หลักการพิจารณาเนื้อหาของหนังสือไว้ดังนี้

1. หนังสือเล่มนี้ขยายประสบการณ์ของนักเรียนในทางเชาวน์ ปัญญาและอารมณ์เพียงใด

2. หนังสือเล่มนี้มีอะไรที่น่าสนใจในเชิงความนึกคิดของนักเรียนหรือไม่
 3. ถ้าเป็นหนังสือที่ให้ความรู้หรือข่าวสาร ควรดูความถูกต้องทันสมัยเพียงใด จะช่วยเพิ่มความรู้ที่เด็กมีอยู่แล้วหรือไม่
 4. เป็นสิ่งแปลกออกไปจากหนังสือเล่มอื่น ๆ ที่นักเรียนมีอยู่แล้วหรือไม่
 5. ถ้าเป็นนวนิยายจัดเป็นนวนิยายที่แสดงให้เห็นภาพสะท้อนของชีวิตจริง ๆ หรือไม่
 6. เนื้อหาที่น่าสนใจเสนอ เหมาะสมกับลักษณะเฉพาะของผู้อ่านหรือไม่
- เพียงใด (กัญญา สาร 2516 : 266)

หทัย หทัยภรณ์ ได้ให้หลักการพิจารณาหนังสือค่านเนื้อหา ดังนี้

1. วิธีเสนอเนื้อเรื่อง
2. ความสอดคล้องกับหลักสูตร
3. การเรียงลำดับความยากง่าย
4. เอกภาพหรือความกลมกลืนของเนื้อเรื่อง
5. การเน้นในเรื่องสำคัญ
6. ความถูกต้องตรงกับเหตุการณ์
7. กิจกรรมเสนอแนะ
8. คำถามท้ายบทหรือแบบฝึกหัด (หทัย หทัยภรณ์ 2521 : 83 - 98)

อรุณ ได้ให้เกณฑ์ประเมินคุณค่าหนังสือค่านเนื้อหาไว้ดังนี้

1. หนังสือนั้นให้ข้อคิดที่ควรจะให้เด็กทราบ
2. มีความเหมาะสมกับประสบการณ์และภูมิหลังของเด็กที่อ่าน
3. เนื้อเรื่องให้ข้อคิดที่เป็นปัจจุบัน
4. โครงเรื่องมีการกระทำซึ่งชวนให้ติดตามอยากรู้เรื่อง
5. เนื้อเรื่องและการดำเนินเรื่องเป็นที่สนใจกับเด็ก
6. เนื้อเรื่องทำให้เด็กเกิดอารมณ์คล้อยตาม
7. เนื้อเรื่องเป็นที่รู้จักของคนทั่วไป

8. เนื้อเรื่องส่งเสริมให้เด็กรักการอ่าน
9. เนื้อเรื่องแสดงให้เห็นธรรมชาติของมนุษย์
10. เป็นเรื่องที่ก่อให้เกิดมาจากสิ่งจำเป็นต่อการดำรงชีวิต เช่น ความรัก การยอมรับ ความเป็นเจ้าของ
11. ต้องเน้นในเรื่องความเมตตา การยกย่อง ความซื่อสัตย์ ความกล้าหาญ มีคุณธรรม ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการดำรงชีวิต
12. เนื้อเรื่องไม่เป็นการสอนศีลธรรมโดยตรง แต่จะแทรกไว้โดยเด็กไม่รู้ตัว
13. เนื้อหาด้านศีลธรรมและข้อควรประพฤติ ปฏิบัติ ต้องเป็นที่เข้าใจและเด็กกระทำได้
14. ผู้เขียนต้องให้ความเป็นธรรม ไม่มีอคติกับเชื้อชาติ ศาสนา ลัทธิ

(Horne. 1970 : 71)

คุลเชรสธา ได้ให้เกณฑ์ประเมินค่าหนังสืออ่านเพิ่มเติมด้านเนื้อหาเพียงสั้น ๆ ว่า เนื้อหาจะต้องตรงกับ ความสนใจและความต้องการของเด็ก เนื้อหาเหมาะสมกับวัยเด็ก ปราศจากอคติ มีความถูกต้องเชื่อถือได้ มีคุณค่าและเร้าความสนใจให้รักการอ่าน

(Kulshreshtha. 1972 : 46 - 48)

ข. ด้านลีลาการเขียน

ฮอร์น ได้ให้เกณฑ์พิจารณาหนังสือด้านการเขียน ดังนี้

1. ภาษาที่ใช้ไพเราะสละสลวย
2. ภาษาชัดเจนและเหมาะสมกับระดับอายุของเด็ก
3. ผู้เขียนใช้ภาษาที่ทำให้เด็กเข้าใจได้ง่ายและสามารถนำถ้อยคำเหล่านั้นไปใช้ได้
4. บทสนทนาเป็นธรรมชาติและสมจริง
5. ไม่ใช้ภาษาถิ่นมากเกินไป
6. ลีลาในการใช้ถ้อยคำเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง นั่นคือเหมาะสมกับโครงเรื่อง เนื้อหา แก่นของเรื่อง และตัวละครในเรื่อง

7. แสดงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของผู้เขียน และมีวิธีการเขียนที่ส่งเสริมให้เด็กมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

8. มีการดำเนินเรื่องต่อเนื่องและเคลื่อนไหวอย่างเป็นลำดับ

9. ผู้เขียนไม่แสดงว่าฉลาดกว่าผู้อ่าน

10. ผู้เขียนเขียนด้วยความกระตือรือร้น มีใจรักที่จะเขียน

(Horne. 1970 : 71)

จากการประชุมปฏิบัติการเขียนหนังสือสำหรับเด็ก เมื่อ 18 - 28 พฤษภาคม 2523 ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ชาราท ไวลี ได้เสนอว่าการเขียนส่วนประกอบสำคัญของเรื่องให้ประทับใจผู้อ่านนั้น มีหลักสำคัญคือ

1. บทนำต้องเร้าใจผู้อ่านทันที

2. ตัวละครต้องมีชีวิตชีวา ซึ่งแสดงออกในการกระทำและคำพูดที่เป็น

ไปตามธรรมชาติของตัวละครนั้น ๆ

3. ต้องมีการกระทำ (action) ซึ่งจะดำเนินเรื่องไปสู่เป้าหมาย โดยมีเหตุการณ์ตามลำดับไปสู่จุดยอดซึ่งตรงกับเป้าหมายนั้น

4. ต้องมีการต่อสู้ หรือเกิดมีปัญหาคือตัวเอกต้องประสบ ตัวเอกจะแก้ปัญหาด้วยการต่อสู้กับสิ่งหนึ่ง สิ่งใด คนหนึ่งคนใด หรือการตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่ง

5. ต้องสร้างความตื่นเต้นระทึกใจให้แก่ผู้อ่านตลอดเวลา ว่าต่อไปจะเกิดอะไรขึ้น หรือจะจบลงอย่างไร

6. ต้องมีจุดสุดยอด คือจุดเด่นที่สุด เมื่อได้แก้ปัญหาแล้ว ได้ตัดสินใจแล้ว หรือถึงเป้าหมายแล้ว

7. เมื่อถึงจุดสุดยอดแล้วต้องจบทันที เพราะผู้อ่านรู้สึกพอใจแล้ว ไม่ต้องการสอนศีลธรรมหรือสรุปเรื่องอีก (ชาราท ไวลี 2523 : ร.3)

บุติมา สัจจามันท์ ได้ให้หลักการประเมินคุณค่าหนังสือสำหรับเด็ก ด้านการเขียน ดังนี้

1. โครงเรื่อง

1. ต้องให้เข้าใจง่าย ไม่ซับซ้อนหรือเป็นเยิ่นจนเกินที่เด็กจะคิดหรือจำได้
 2. มีความสัมพันธ์กับพื้นฐานประสบการณ์ของเด็ก ที่ทำให้เด็กอ่านแล้วเข้าใจนึกคิดตามเรื่องได้
 3. เรื่องราวของเงื่อนไขสมควรจะให้ความสนุกสนาน เพลิดเพลิน
 4. มีการเคลื่อนไหวและคลี่คลายเงื่อนไขอย่างรวดเร็วจนทันใจ
 5. เรื่องจบลงด้วยดี ด้วยความสุข ความสำเร็จ และความสมหวัง
- ทำให้ผู้อ่านสุขใจ

2. ตัวละคร

1. ตัวละครและตัวประกอบควรมีวัยใกล้เคียงกับเด็ก เพราะเด็กยังยึดตัวเองเป็นศูนย์กลาง ต้องการเป็นอย่างตัวละคร
 2. ตัวละครควรมีลักษณะและบทบาทเด่น ทำให้เด็กจดจำได้
- เช่น ศรีธนญชัย

3. มีตัวละครไม่มากนัก

สำหรับเรื่องตัวละครนี้ ฮอร์น ได้กล่าวเสริมไว้ว่า

- 1) ตัวละครต้องสมจริงสมจัง
- 2) ตัวละครมีความเปลี่ยนแปลงหรือเติบโตตามกาลเวลาในเรื่อง
- 3) พฤติกรรมตัวละครต้องน่าเชื่อถือคงเส้นคงวา
- 4) ตัวละครต้องสมเหตุสมผลและมีความสำคัญต่อเนื้อเรื่อง
- 5) ความสัมพันธ์ของตัวละครเป็นไปอย่างบริสุทธิ์
- 6) ต้องมีตัวละครเอกที่เด็กสามารถลอกเลียนแบบได้
- 7) พฤติกรรมของตัวละครต้องถูกต้องตามหลักจิตวิทยา
- 8) ผลของการกระทำหรือพฤติกรรมต้องเป็นไปตามหลักความจริง

(Horne. 1970 : 71)

3. ส่วนภาษา

1. ระดับภาษาหรือการใช้ศัพท์ต้องเหมาะสมกับวัยและถูกต้อง
2. ใช้ภาษาง่าย สั้น ชัดเจน เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง
3. ตรงกับบุคลิกลักษณะของตัวละคร และตรงตามสมัยของเรื่อง
4. เป็นภาษาที่คนนิยมใช้กันทั่วไปในสังคม
5. ใช้พจนานุกรมที่เหมาะสม ไม่เป็นเย້อ

4. นากหรือบรรยายกาในเรื่อง

1. เป็นบรรยายกาที่เด็กคุ้นเคยหรือมีประสบการณ์
2. ช่วยเสริมประสบการณ์ เช่น อบอ้าวในฤดูร้อน หน้าหนาว

นิมะตกลีขาวไปทั่ว (สุติมา สัจจานันท์ 2523 : 44 - 45)

ค. คำนรูปเล่ม

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาคุณลักษณะของหนังสือคำนรูปเล่มนั้นจะแยกกล่าวเป็นส่วน ๆ ดังนี้

1. ขนาดเล่ม

กุลเชรเสก้า ให้ความเห็นเรื่องขนาดเล่มของหนังสือว่า ขนาดและจำนวนหน้าควรพอเหมาะ สะดวกต่อการถืออ่าน (Kulshreshtha. 1972 : 46) จากการศึกษาของ สมทรง สิตะลาตัน เรื่องลักษณะหนังสือที่เด็กชอบ โดยใช้หนังสือ 10 เล่ม เป็นเครื่องมือในการทดลอง พบว่า นักเรียนชอบรูปเล่มขนาด 6×8.5 นิ้ว ประเภทแนวตั้ง (upright) มากที่สุดทุกระดับชั้น และขนาดรูปเล่มนี้ นักเรียนเลือกโดยถือความกระตือรือร้น และการเปิดง่าย อ่านง่ายเป็นเกณฑ์ (สมทรง สิตะลาตัน 2516 : 89 - 90) นาริรัตน์ อยู่กิจจิตชัย ได้ให้เกณฑ์การพิจารณารูปเล่มของหนังสือว่า ขนาดรูปเล่มพอเหมาะ หมายถึง ขนาดไม่ใหญ่ หรือหนาเกินไป ควรให้เด็กหยิบอ่านสะดวก ขนาดที่พอเหมาะคือ ประมาณ 16.5×21.5 เซนติเมตร หรือ 6.5×8.5 นิ้ว (นาริรัตน์ อยู่กิจจิตชัย 2520 : 38)

2. ภาพประกอบ

บันลือ พดุษะวัน กล่าวว่ ภาพมีความสำคัญมากที่จะทำให้นหนังสือเป็นที่น่าสนใจหรือไม่ ภาพช่วยเสริมความเข้าใจความหมาย และสร้างประสบการณ์แก่โคดีพอ และโคให้เกณฑ์พิจารณาภาพประกอบไว้ดังนี้

1. ตรงกับความจริง ไม่ขัดต่อความเป็นจริงธรรมชาติของสิ่งนั้น
2. บอกเนื้อเรื่อง อธิบายเนื้อเรื่องได้แจ่มชัด
3. การวางภาพ เป็นไปในลักษณะสวยงาม มีช่องว่าง กระจ่างคิ
ดูแล้วเหมาะสมกับวัยของโค
4. ลักษณะท่าทาง แสดงอาการเคลื่อนไหว เข้ากับเนื้อเรื่อง
5. ความถูกต้องตรงกันจากภาพและภาพต่อไป
6. บอกบุคลิก แจ่มชัด คีเด่น ของตัวละครไม่คลาดเคลื่อน
7. ควรเป็นภาพสี จะช่วยให้สนใจมากขึ้น

(บันลือ พดุษะวัน 2521 : 86)

ฮอร์น โคให้เกณฑ์พิจารณาภาพแตกต่างไปอีก คือ

1. ภาพประกอบต้องเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง
2. ภาพประกอบทำท่ายให้เกิดจินตนาการ
3. ภาพประกอบช่วยทำให้นือหาชัดเจน เป็นส่วนหนึ่งของเนื้อหา
4. ภาพประกอบจัดวางอย่างสวยงาม

(Horne. 1970 : 71)

วูติ แตรสังข์ โคทำการศึกษารื่อง แบบ สี และขนาดของภาพประกอบแบบเรียนที่นักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายชอบ กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนในจังหวัดอ่างทอง พบว่

1. แบบ ชอบภาพถ่ายมากที่สุด ชอบภาพแรเงาเป็นลำดับที่ 2 และชอบภาพถ่ายเส้นเป็นลำดับที่ 3
2. สี ชอบภาพหลายสีแบบธรรมชาติเป็นลำดับที่ 1 ชอบภาพ

ชาวคำเป็นลำดับที่ 2 และภาพสี่เหลี่ยมเป็นลำดับที่ 3

3. ขนาด ชอบภาพขนาดใหญ่ กับขนาดกลางไม่ต่างกันมากนัก โดยชอบภาพขนาดใหญ่มากกว่าภาพขนาดกลางเล็กน้อย ส่วนภาพขนาดเล็กชอบเป็นลำดับสุดท้าย

ในค่านขนาด ผู้วิจัยเสนอแนะว่า ควรพิจารณาถึงเนื้อหาของภาพประกอบด้วย เมื่อต้องการสิ่งของจริงมีขนาดเล็ก ก็ไม่จำเป็นต้องเป็นภาพขนาดใหญ่จนเกินไป ภาพขนาดเต็มหน้าควรเป็นภาพที่ตัวจริงของภาพนั้นมีขนาดใหญ่ เช่น พระบรมรูปทรงม้า หรือสถานที่ต่าง ๆ

(วุฒิ แตรสังข์ 2514 : 76 - 83)

3. ขนาดตัวอักษร

กุลเชรศทา กล่าวว่า ขนาดตัวพิมพ์ ควรมีขนาดต่าง ๆ กัน ทั้งปกเนื้อหา หัวข้อสำคัญ ตลอดจนข้อความที่ต้องการเน้น ขนาดตัวพิมพ์ต้องเหมาะสมแก่สายตาของเด็ก ไม่บรรจุกำในแต่ละหน้ามากเกินไป จะทำให้เด็กอ่านผ่าน ๆ ไปอย่างไม่ไตร่ตรอง และจะเลือกอ่านเฉพาะบทสนทนาหรือข้อความสั้น ๆ หรือคู่ภาพ (Kulshreshtha.

1972 : 47 - 48) จากการศึกษาของ สมทรง สิตลายัน เรื่องการศึกษาเกี่ยวกับลักษณะหนังสือที่เด็กชอบ โดยใช้หนังสือ 10 เล่ม เป็นเครื่องมือในการทดลอง พบว่านักเรียนชอบตัวอักษรประเภท ผ. ศ. 20 ปอยท์ ตัวเรียงห่าง และนักเรียนมีความเห็นว่าตัวอักษรประเภท ผ. ศ. 19.5 ปอยท์ มีส่วนหนา คำนวณ มีความชัดเจนที่สุด ตัวอักษรประเภท ผ. ศ. 20 ปอยท์ ตัวเรียงห่าง อ่านง่าย และน่าอ่านที่สุด (สมทรง สิตลายัน 2516 : 89 - 90)

4. กระดาษพิมพ์

รัฐจวน อินทรกำแหง มีความเห็นเรื่องกระดาษที่ใช้พิมพ์หนังสือว่า กระดาษที่พิมพ์ควรใช้กระดาษที่ดีเพื่อให้ทั้งภาพและตัวหนังสือชัดเจนแจ่มแจ้ง (รัฐจวน อินทรกำแหง 2517 : 77 - 94)

นารินทร์ อยู่กิจศิษย์ ให้เกณฑ์การพิจารณาเรื่องกระดาษพิมพ์ว่า กระดาษพิมพ์ที่ดีหมายถึง กระดาษที่มีความหนาพอสมควร และน้ำหนัก กระดาษไม่บางจนเห็น รอยพิมพ์อีกด้านหนึ่ง ซึ่งไม่สะดวกต่อการอ่าน ควรเป็นกระดาษฟอกขาว หรือ กระดาษปอนด์ (นารินทร์ อยู่กิจศิษย์ 2520 : 38)

5. คุณภาพในการพิมพ์

วีระ ศ.สุวรรณ กล่าวว่า คุณภาพในการพิมพ์ดี หมายถึง ต้องสามารถพิมพ์ตัวอักษรภาพประกอบได้ชัดเจน มีสีสวยงาม ดึงดูดความสนใจ ตั้งแต่ หน้าปกไปจนจบเล่ม (วีระ ศ.สุวรรณ 2515 : 89) ซึ่ง คุณเชรศศก ได้ให้เกณฑ์การ พิจารณานางสี้อค่านคุณภาพการพิมพ์ว่า การพิมพ์ ประณีต ไม่พิมพ์ผิดหรือตกหล่น ตัวพิมพ์และ ภาพชัดเจน หมึกพิมพ์สม่ำเสมอ การเว้นที่ว่างรอบข้อความในหน้าหนังสือประมาณ 3 - 6 เอ็ม (ems.) หรือประมาณ .5 นิ้ว ถึง 1 นิ้ว (Kulshreshtha. 1972 : 82) รัญจวน อินทรกำแหง ได้เสริมว่า การตรวจปรุ่ฟ ควรให้ถูกต้อง อย่างมีผิดได้ (รัญจวน อินทรกำแหง 2517 : 77 - 94) จากรายงานการสัมมนาเรื่องการจัดทำหนังสือสำหรับ เด็ก เมื่อ 17 - 20 กุมภาพันธ์ ที่ประชุมมีความเห็นว่า การพิสูจน์อักษรต้องไม่ให้มีผิด พลาดเลย สำนักพิมพ์ควรมีนักวิชาการไว้ตรวจปรุ่ฟในขั้นสุดท้าย ในกรณีที่มีการพิมพ์ซ้ำ ต้องมีการแก้ไขอักษรที่ผิดให้หมดไปด้วย (สมาคมภาษาและหนังสือแห่งประเทศไทย 2515 : 147 - 152)

6. ปก

ศรีนารถ สุริยะ มีความเห็นว่า หน้าปกหนังสือ ควรมีรูปและสีสค เพื่อดึงดูดสายตา (ศรีนารถ สุริยะ 2510 : 133) ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ คุณเชรศศก ว่า ปกต้องงู่จใจ น้าอ่าน ปกมีภาพแสดงให้เห็นจุดสำคัญของเรื่อง (Kulshreshtha. 1972 : 82) แม้นมาส ขวลิข ได้ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า ปกหนังสือสำหรับเด็กและเยาวชนถ้าเป็นหนังสือปกอ่อน ควรใช้กระดาษหนาและทนทาน หากเป็นหนังสือปกแข็งควรมีผ้ารองสันก่อนหุ้มปก ใบรองปกควรใช้กระดาษที่มีคุณภาพเหนียว พอที่จะยึดปกและเนื้อในให้มั่นคง (แม้นมาส ขวลิข 2509 : 9)

7. การเข้าเล่ม

कुलश्रेष्ठ (Kulshreshtha. 1972 : 82) ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ รัฐจวน อินทรกำแหง ว่า การเย็บเล่มต้องทนทาน แข็งแรง (รัฐจวน อินทรกำแหง 2517 : 94)

เอกสารเกี่ยวกับการวิเคราะห์หนังสือ

สุกัญญา โชติภพนิช วิจัยเรื่องการวิเคราะห์แบบเรียนวรรณคดีไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยได้ออกแบบสอบถามเพื่อสำรวจความคิดเห็นของครูและนักเรียนที่มีต่อหนังสือแบบเรียนวรรณคดีไทย เล่ม 3 ของกระทรวงศึกษาธิการในค่านเนื้อหาและการจัดรูปเล่ม ตลอดจนศึกษาปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการใช้แบบเรียนเล่มนี้ กลุ่มตัวอย่างคือครูและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนราษฎร์และโรงเรียนรัฐบาล 10 แห่ง ในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่าหนังสือแบบเรียนวรรณคดีไทย เล่ม 3 มีทั้งข้อดีและข้อบกพร่องที่ควรแก้ไข สิ่งที่ต้องปรับปรุงคือคุณภาพในการจัดทำแบบเรียน คำนการพิมพ์ การจัดทำรูปเล่ม ภาพประกอบ และควรเพิ่มเติมเนื้อหาแบบเรียนให้มากขึ้น (สุกัญญา โชติภพนิช 2518 : 12 - 18)

นาริรัตน์ อัญภิจิตชัย วิจัยเรื่องการวิเคราะห์หนังสืออ่านเพิ่มเติมหมวดสังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษาตอนปลาย จำนวน 29 เล่ม ในค่านเนื้อหาและรูปเล่ม การวิเคราะห์ค่าเป็นการโดยผู้วิจัยวิเคราะห์ร่วมกับครูสอนสังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาตอนปลาย และบรรณารักษ์ของโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 41 โรง ในกรุงเทพมหานคร วิเคราะห์หนังสือตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จากผลการศึกษาพบว่า หนังสืออ่านเพิ่มเติมหมวดสังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ทั้งในค่านเนื้อหาและรูปเล่ม ส่วนใหญ่จะอยู่ในระดับดี ยกเว้นบางเรื่อง ซึ่งมีเนื้อหาและรูปเล่มอยู่ในระดับควรปรับปรุง (นาริรัตน์ อัญภิจิตชัย 2520 : 75 - 81)

นิรมล คุณาพงศ์ศิริ วิจัยเรื่องการวิเคราะห์หนังสือและบทความประกอบการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อวิเคราะห์เนื้อหาหนังสือ

และบทความประกอบการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามความมุ่งหมายของการสอนวิทยาศาสตร์ของ สสวท ปรากฏผลดังนี้

1. การเสนอเนื้อหาของหนังสืออ่านประกอบจำนวน 22 เล่ม เสนอเนื้อหาตรงตามจุดมุ่งหมายข้อ 1 มี 21 เล่ม
2. หนังสืออ่านประกอบที่เสนอเนื้อหาตรงตามความมุ่งหมายครบทุกข้อมี 2 เล่ม
3. หนังสืออ่านประกอบที่เสนอเนื้อหาตรงตามความมุ่งหมายมากที่สุดและน้อยที่สุดมีอย่างละ 1 เล่ม

ด้านการเสนอเนื้อหาของบทความพบว่า

1. บทความทุกบทเสนอเนื้อหาตรงตามความมุ่งหมายข้อ 1 มากที่สุด
2. ไม่มีบทความใดที่เสนอเนื้อหาตรงตามจุดมุ่งหมายครบทุกข้อ
3. บทความทุกบทความมิได้เสนอเนื้อหาตรงตามความมุ่งหมายข้อ 2 เลย

(นิรมล คุณาพงศ์ศิริ 2520 : 40 - 52)

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ครูสอนภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปีการศึกษา 2523 จำนวน 44 โรงเรียน โดยสุ่มตัวอย่างมาร้อยละ 50 ของจำนวนครูสอนภาษาไทยทั้งหมด ด้วยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้ครูจำนวน 84 คน

โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปีการศึกษา 2523 จำนวน 44 โรงเรียน มีดังนี้

1. โรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย
2. โรงเรียนจอมสุรางค์อุปถัมภ์
3. โรงเรียนอยุธยาอนุสรณ์
4. โรงเรียนสุนทรวิทยา
5. โรงเรียนอาจศึกษา
6. โรงเรียนราษฎร์สงเคราะห์
7. โรงเรียนอิสลามศรีอยุธยามูลนิธิ
8. โรงเรียนรัตนประสาธ
9. โรงเรียนจิระศาสตร์วิทยา
10. โรงเรียนเกียรติกุลศึกษา
11. โรงเรียนปากกรานพิทยา
12. โรงเรียนเสนา "เสนาประสิทธิ์"
13. โรงเรียนสาคลีวิทยา
14. โรงเรียนลาดงาประชาบำรุง
15. โรงเรียนมัธยมผดุงวิทยา

16. โรงเรียนประสาธศิลป
17. โรงเรียนราษฎร์บำรุงศิลป์
18. โรงเรียนท่าเรือ "นิตยานุกูล"
19. โรงเรียนแสงทวีวิทยา
20. โรงเรียนท่าหลวงวิทยานุกูล
21. โรงเรียนบางปะอิน
22. โรงเรียนบางปะอิน "ราชานุเคราะห์"
23. โรงเรียนอุคมศีลวิทยา
24. โรงเรียนบางบาล
25. โรงเรียนเพียรศิลป
26. โรงเรียนบางไทรวิทยา
27. โรงเรียนไทรราชวิทยา
28. โรงเรียนไทรอรุณศึกษา
29. โรงเรียนผักไห่ "สุทธาประมุข"
30. โรงเรียนวัดโพธิ์ผักไห่ "เวชพันธนูสรณ์"
31. โรงเรียนลาคะโคสามัคคี
32. โรงเรียนแสงทองวิทยา
33. โรงเรียนภาชี "สุนทรวิทยานุกูล"
34. โรงเรียนนครหลวง "อุคมรัชต์วิทยา"
35. โรงเรียนท่าช้างวิทยาคม
36. โรงเรียนบางปะหัน
37. โรงเรียนบ้านแพรกประชาสรรค์
38. โรงเรียนลาคะมังหลวง "ไพโรจน์วิทยา"
39. โรงเรียนอุทัย
40. โรงเรียนหนองน้ำส้มวิทยาคม

41. โรงเรียนนพราชประชานิมิตร
42. โรงเรียนวังน้อย (พนมยงค์วิทยา)
43. โรงเรียนวิเชียรกลิ่นสุคนธ์อุปถัมภ์
44. โรงเรียนบางช้างวิทยา

การตั้งเกณฑ์วิเคราะห์หนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่านหมวดภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษา
ตอนต้น

เกณฑ์วิเคราะห์แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 เกณฑ์วิเคราะห์ด้านเนื้อหา
- ตอนที่ 2 เกณฑ์วิเคราะห์ด้านลีลาการเขียน
- ตอนที่ 3 เกณฑ์วิเคราะห์ด้านรูปแบบ

เกณฑ์ตอนที่ 1 เกณฑ์วิเคราะห์ด้านเนื้อหา

1.1 เกณฑ์วิเคราะห์เนื้อหาตามความหมายของหนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่าน มีวิธีสร้างดังนี้

1.1.1 ศึกษาความหมายของหนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่าน

1.1.2 สร้างเกณฑ์วิเคราะห์เนื้อหาหนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่านตามความหมายของหนังสือ

1.2 เกณฑ์วิเคราะห์เนื้อหาตามจุดประสงค์ของหมวดภาษาไทยตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 มีวิธีสร้างดังนี้

1.2.1 ศึกษาจุดประสงค์ของหมวดภาษาไทยตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521

1.2.2 อธิบายความหมายจุดประสงค์ของหมวดภาษาไทยตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521

1.2.3 สร้างเกณฑ์วิเคราะห์เนื้อหาหนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่านตามจุดประสงค์ของหมวดภาษาไทย พุทธศักราช 2521

เกณฑ์ตอนที่ 2 และตอนที่ 3 เกณฑ์วิเคราะห์คุณค่าการเขียนและรูปเล่ม

1.1 รวบรวมหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับเขียนหนังสือ การพิจารณาหนังสือ และการประเมินค่าหนังสือ จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งกล่าวไว้ในบทที่ 2

1.2 นำหลักเกณฑ์จากข้อ 1.1 มาสร้างเป็นเกณฑ์วิเคราะห์หนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่านหมวดภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ค่านี้อ่านการเขียน และค่านี้อ่านรูปเล่ม

การตรวจสอบคุณภาพของเกณฑ์วิเคราะห์หนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่าน
หมวดภาษาไทย

เพื่อให้เกณฑ์วิเคราะห์หนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่าน หมวดภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ทั้ง 3 ตอน มีคุณภาพที่เชื่อถือได้ ผู้วิจัยจึงนำเกณฑ์เบื้องต้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิในแต่ละด้านตรวจสอบพิจารณาความถูกต้อง และความครอบคลุมเนื้อหาของเกณฑ์แต่ละข้อ ดังนี้

1. สร้างตารางวิเคราะห์เกณฑ์แต่ละตอนเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ตามวิธีการของ ลิเคิร์ท (Best. 1977 : 171) แล้วนำตารางวิเคราะห์นั้นไปให้ คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิทางภาษาไทย และค่านี้อ่านบรรณารักษศาสตร์ ตรวจสอบพิจารณาความถูกต้องของเกณฑ์ แต่ละตอน ซึ่งกำหนดให้มีค่าเป็น 5 ระดับ คือ ดีมาก ดี พอใช้ได้ ควรปรับปรุง และยังไม่ดี

2. คณะกรรมการผู้ตรวจสอบพิจารณาเกณฑ์แต่ละค่านี้อ่าน มีดังนี้

ค่านี้อ่านเนื้อหา ไก่แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิทางภาษาไทย จำนวน 3 ท่าน คือ

อาจารย์จันทิมา พรหมโชติกุล

อาจารย์นิตยา บุญสิงห์

รองศาสตราจารย์วรรณี ชาลี

ค่านี้อ่านการเขียนและรูปเล่ม ไก่แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิทางบรรณารักษศาสตร์

จำนวน 3 ท่าน คือ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์เฉลียว พันธุ์สีดา

อาจารย์บุญศรี ไพรัตน์

รองศาสตราจารย์ลมูล รัตติกาล

3. หากค่าเฉลี่ยของเกณฑ์แต่ละข้อ ซึ่งปรากฏว่าได้รับค่าเฉลี่ย 3.00 ขึ้นไป ทุกข้อ จึงเป็นเกณฑ์ที่ใช้ได้ พร้อมกันนี้ได้ปรับปรุงการใช้ภาษาตามข้อเสนอแนะ ที่ผู้ทรงคุณวุฒิ โฉนดแนะนำมา แล้วจึงนำมาเป็นเกณฑ์สำหรับการวิเคราะห์หนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริม การอ่านหมวดภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในครั้งนี้ *

เกณฑ์วิเคราะห์หนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่านหมวดภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

เกณฑ์วิเคราะห์เนื้อหา

ตอนที่ 1.1 เกณฑ์วิเคราะห์เนื้อหาตามความหมายของหนังสืออ่านเพิ่มเติม และส่งเสริมการอ่าน

1. เนื้อหาช่วยเสริมความรู้ตามหลักสูตรให้กว้างขวาง หมายถึง
 - 1.1 เนื้อหาช่วยเพิ่มเติมความรู้ในแบบเรียนให้กว้างขวางยิ่งขึ้น
 - 1.2 เนื้อหาส่งเสริมการเรียนรู้การสอนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
 - 1.3 เนื้อหาเหมาะสมกับระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
2. เนื้อหามีคุณค่า หมายถึง
 - 2.1 เนื้อหาให้ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน
 - 2.2 เนื้อหาให้ข้อคิดและคติสอนใจ
 - 2.3 เนื้อหาส่งเสริมและปลูกฝังค่านิยมที่ดีงาม
3. เนื้อหาทันสมัย หมายถึง
 - 3.1 เนื้อหาให้ข้อมูลที่ใช้ได้ในปัจจุบัน
 - 3.2 เนื้อหาเหมาะสมกับสภาพเหตุการณ์ในสังคมปัจจุบัน
4. เนื้อหาสนุกสนาน หมายถึง เนื้อหาให้ความสนุกสนาน สนองอารมณ์ผู้อ่าน
5. เนื้อหาส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน หมายถึง เนื้อหาส่งเสริมให้เกิดนิสัย

รักการอ่านและการค้นคว้า

การอธิบายจุดประสงค์ของหมวดภาษาไทยและการตั้งเกณฑ์วิเคราะห์หนังสือ ตอนที่ 1.2

การอธิบายจุดประสงค์ของหมวดภาษาไทย กระทำโดยผู้วิจัยศึกษาความมุ่งหมายของการสอนภาษาไทย โดยศึกษาจากประมวลหลักสูตร คู่มือการสอนและร่วมปรึกษากับผู้ทรงคุณวุฒิด้านการสอนภาษาไทย ผู้วิจัยสรุปขอเสนอแนะทั้งหมด แล้วจึงอธิบายจุดประสงค์ของหมวดภาษาไทย จากนั้นนำคำอธิบายจุดประสงค์ของหมวดภาษาไทย มาตั้งเกณฑ์สำหรับวิเคราะห์หนังสือ ซึ่งปรากฏตามตาราง 1 ดังนี้

ตาราง 1 แสดงจุดประสงค์ของหมวดภาษาไทย ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น

พุทธศักราช 2521 สรุปคำอธิบายจุดประสงค์ของหมวดภาษาไทยของผู้วิจัย และเกณฑ์วิเคราะห์ที่ผู้วิจัยนำเสนอ

จุดประสงค์ของหมวดภาษาไทยตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521	การอธิบายจุดประสงค์ของหมวดภาษาไทยตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521	เกณฑ์วิเคราะห์หนังสือ
1. ให้เล็งเห็นความสำคัญของภาษาไทยในฐานะเป็นเครื่องมือสื่อสารของประชาชาติ และเป็นปัจจัยที่ช่วยบำรุงความสามัคคีของประชาชาติ	การเล็งเห็นความสำคัญของภาษาไทยในฐานะเป็นเครื่องมือสื่อสารของประชาชาติ และเป็นปัจจัยที่ช่วยบำรุงความสามัคคีของประชาชาติ หมายถึง 1. เลือกศึกษาภาษาไทยก่อนภาษาอื่น 2. สามารถบอกความสำคัญของภาษาไทยในฐานะที่เป็นเครื่องหมายแสดงความเป็นชาติได้	เกณฑ์การนำเสนอเนื้อหา 1. เนื้อหาชี้ให้เห็นความสำคัญของภาษาไทยในฐานะเป็นเครื่องมือสื่อสารประจำชาติ 2. เนื้อหาชี้ให้เห็นความสำคัญของการใช้ภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความ

ตาราง 1 (ต่อ)

จุดประสงค์ของหมวดภาษาไทย ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521	การอธิบายจุดประสงค์ของหมวด ภาษาไทยตามหลักสูตรมัธยมศึกษา ตอนต้น พุทธศักราช 2521	เกณฑ์วิเคราะห์หนังสือ
2. ให้เข้าใจว่าการใช้ภาษา ได้คือการช่วยให้เกิด ความร่วมมือของคนใน ชาตินำมาซึ่งความสามัคคี สมัครสมานกัน และสามารถ ประกอบกิจการต่าง ๆ ได้โดยมีประสิทธิภาพ	3. สามารถบอกความสำคัญของ ภาษาไทยในฐานะที่เป็น เครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร ระหว่างคนไทยด้วยกันได้ 4. สามารถชี้แจงและชักจูงให้เห็น ความสำคัญของภาษาไทยใน ฐานะเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวนำ ใจคนไทยทั้งชาติได้ การเข้าใจว่าการใช้ภาษาได้คือการ ช่วยให้เกิดความร่วมมือของคน ในชาตินำมาซึ่งความสามัคคีสมัคร สมานกัน และสามารถประกอบกิจการ ต่าง ๆ ได้โดยมีประสิทธิภาพ หมายถึง 1. เมื่อเรียนภาษาไทยแล้วสามารถ บอกประโยชน์ของการใช้ภาษา ได้คือว่า 1.1 การใช้ภาษาได้ก็ก่อให้เกิด ความร่วมมือ ร่วม ใจกัน	เข้าใจอันดีระหว่าง คนในชาติ เกณฑ์การนำเสนอเนื้อหา 1. เนื้อหาแสดง ประโยชน์ของ การใช้ภาษาได้คือ 2. เนื้อหาช่วยฝึก การใช้ภาษา

ตาราง 1 (ต่อ)

จุดประสงค์ของหมวดภาษาไทย ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521	การอธิบายจุดประสงค์ของหมวด ภาษาไทยตามหลักสูตรมัธยมศึกษา ตอนต้น พุทธศักราช 2521	เกณฑ์วิเคราะห์หนังสือ
3. ให้สามารถใช้ภาษาได้ดีโดย รู้ที่เหมาะสม ตามวัยและ ศักยภาพของนักเรียนเพื่อ ประโยชน์ทั้งในการศึกษา วิชาต่าง ๆ และในการ ดำเนินชีวิต	1.2 การใช้ภาษาได้ก็ก่อ ให้เกิดความสามัคคี 1.3 การใช้ภาษาได้ก็ทำให้ สามารถประกอบกิจการ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2. สามารถนำความรู้และหลัก เกณฑ์ที่ได้จากการศึกษา ภาษาไทยไปใช้ในการฟัง พูด อ่าน และเขียนได้อย่าง มีประสิทธิภาพ การสามารถใช้ภาษาได้ดี โดยรู้ที่ เหมาะสมตามวัยและศักยภาพ ของนักเรียน เพื่อประโยชน์ทั้งใน การศึกษาวិชาต่าง ๆ และในการ ดำเนินชีวิต หมายถึง 1. สามารถใช้ภาษาได้เหมาะ สมตามวัยและศักยภาพ ของนักเรียน 2. ใช้ความสามารถทางภาษา เป็นเครื่องมือแสวงหา	เกณฑ์การนำเสนอเนื้อหา 1. เนื้อหามุ่งส่งเสริม พัฒนาการทางภาษา 2. เนื้อหาให้ความรู้ ทางภาษาเพื่อนำ ไปใช้ให้สัมพันธ์ กับการศึกษา วิชาอื่น

ตาราง 1 (ต่อ)

จุดประสงค์ของหมวดภาษาไทย ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521	การอธิบายจุดประสงค์ของหมวด ภาษาไทยตามหลักสูตรมัธยมศึกษา ตอนต้น พุทธศักราช 2521	เกณฑ์วิเคราะห์หนังสือ
4. ให้ความรู้ใคร่รู้ ใคร่เรียน พอใจที่จะแสวงหาความรู้ เพิ่มเติมจากการอ่านและ การฟัง 5. ให้สามารถคิดค้นปัญหาที่ เกิดขึ้นจากประสบการณ์ ที่ได้อ่าน ได้ฟัง โดยใช้ วิจารณญาณ รู้จักขบปัญหา	ความรู้จากแหล่งวิทยา- ต่าง ๆ 3. สามารถใช้ความรู้ที่ได้จาก การเรียนภาษาไทยให้ สัมพันธ์กับการเรียนวิชา อื่นได้ 4. สามารถใช้ความรู้ที่ได้จาก การอ่านและการฟัง ให้ เกิดประโยชน์ในการ ดำเนินชีวิต การมีความใคร่รู้ ใคร่เรียนพอใจ ที่จะแสวงหาความรู้เพิ่มเติมจาก การอ่านและการฟัง หมายถึง 1. แสวงหาความรู้อย่าง สม่ำเสมอ ความสามารถคิดค้นปัญหาที่เกิดขึ้น จากประสบการณ์ที่ได้อ่านได้ฟังโดยใช้ วิจารณญาณ รู้จักขบปัญหาเหลา นั้นจนเกิดปัญญา มีความแจ่มแจ้งขึ้น	เกณฑ์การนำเสนอเนื้อหา 1. เนื้อหาส่งเสริม ชักจูง ให้รักการ อ่าน และการ ค้นคว้า เกณฑ์การนำเสนอเนื้อหา 1. เนื้อหาส่งเสริม การแสดงความรู ความคิดเห็น

ตาราง 1 (ต่อ)

จุดประสงค์ของหมวดภาษาไทย ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521	การอธิบายจุดประสงค์ของหมวด ภาษาไทยตามหลักสูตรมัธยมศึกษา ตอนต้น พุทธศักราช 2521	เกณฑ์วิเคราะห์หนังสือ
เหล่านั้นจนเกิดปัญหา มี ความแจ่มแจ้งขึ้นเป็นลำดับ และนำผลจากการคิดค้นที่ ถูกต้องไปปฏิบัติในการ ดำเนินชีวิต	เป็นลำดับ และนำผลจากการ คิดค้นที่ถูกต้องไปปฏิบัติในการ ดำเนินชีวิต หมายถึง 1. เมื่ออ่านหรือฟังเรื่องใด แล้วสามารถแสดงความคิด เห็นเกี่ยวกับเรื่องนั้น ได้อย่างมีเหตุผล 2. เมื่ออ่านหรือฟังเรื่องใด แล้วสามารถสรุปความคิด และคติที่สอดแทรกในเรื่อง ใดถูกต้อง 3. เมื่ออ่านหรือฟังเรื่องใด แล้วสามารถแยกข้อเท็จ จริงจากข้อคิดเห็นได้อย่าง ถูกต้อง 4. เมื่ออ่านหรือฟังเรื่องใด แล้วสามารถแยกได้ว่าสิ่ง ใดควรปฏิบัติและไม่ควร ปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง	2. เนื้อหาส่งเสริม ความสามารถใน การสรุปเรื่องและ ข้อความ 3. เนื้อหาช่วยให้แยก ข้อความที่เป็นข้อ เท็จจริงกับความคิด เห็น 4. เนื้อหาช่วยให้ เข้าใจและยัง เห็นแนวปฏิบัติที่ ถูกต้อง

ตาราง 1 (ต่อ)

จุดประสงค์ของหมวดภาษาไทย ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521	การอธิบายจุดประสงค์ของหมวด ภาษาไทยตามหลักสูตรมัธยมศึกษา ตอนต้น พุทธศักราช 2521	เกณฑ์วิเคราะห์หนังสือ
6. ให้สามารถพิจารณาหนังสือ งานเขียน งานประพันธ์ ที่ได้อ่าน ให้แลเห็นทั้ง ส่วนดีและส่วนบกพร่อง	ความสามารถพิจารณาหนังสือ งานเขียน งานประพันธ์ที่ได้อ่าน ให้แลเห็นทั้งส่วนดีและส่วน บกพร่อง หมายถึง 1. บอกรูปแบบงานเขียน ทั้งที่เป็นรูปเล่มหรือ บทความ บอกรูปแบบ ของหนังสือ เช่นนวนิยาย เรื่องสั้น ฯลฯ บอก รูปแบบของคำประพันธ์ เช่น กาพย์ กลอน โคลงคู่ 2. สามารถตีความ แปลความ ขยายความ แยกแยะหา ส่วนสำคัญของหนังสือได้ อย่างถูกต้อง 3. สามารถแสดงความคิดเห็น เชิงวิเคราะห์เกี่ยวกับ หนังสือที่อ่านได้อย่างมี หลักเกณฑ์	เกณฑ์การนำเสนอเนื้อหา 1. เนื้อหาเสนอในรูปแบบ แบบงานเขียน งาน ประพันธ์ เช่น นวนิยาย เรื่องสั้น บทความ กาพย์ กลอน ฯลฯ 2. เนื้อหาส่งเสริมความ รู้ด้านการวิจารณ์ วรรณกรรมและ หนังสือ 3. เนื้อหาช่วยให้คัดลिन ข้อดีข้อเสียในเรื่อง ใด 4. เนื้อหาช่วยให้รู้จัก เปรียบเทียบเนื้อ เรื่อง และอุปนิสัย ตัวละคร

ตาราง 1 (ต่อ)

จุดประสงค์ของหมวดภาษาไทย ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521	การอธิบายจุดประสงค์ของหมวด ภาษาไทยตามหลักสูตรมัธยมศึกษา ตอนต้น พุทธศักราช 2521	เกณฑ์วิเคราะห์หนังสือ
7. ให้เห็นคุณค่าของวรรณคดี และความสำคัญของงาน ประพันธ์กับการใช้ภาษา โดยมีรสนิยมว่าเป็นสิ่งสำคัญ ในวัฒนธรรมของชาติ	การเห็นคุณค่าของวรรณคดีและ ความสำคัญของงานประพันธ์กับ การใช้ภาษา โดยมีรสนิยมว่าเป็น สิ่งสำคัญในวัฒนธรรมของชาติ หมายถึง . 1. มีความซาบซึ้งในศิลปะและ สุนทรีย์ภาพของวรรณคดีไทย โดย 1.1 บรรยายภาพพจน์ใน บทประพันธ์ได้ 1.2 พรรณาความรู้สึก ความทองเรื่องใน บทประพันธ์ที่ได้อ่าน ได้ 1.3 ชี้อธิบายแก่นของกวีที่ สามารถถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึกออกมาได้ถูก ทอง 2. สามารถบอกความสำคัญของ การศึกษาวรรณคดีได้	เกณฑ์การนำเสนอเนื้อหา 1. เนื้อหาช่วยให้ เกิดความรัก และ ความนิยมในภาษา และวรรณคดีไทย 2. เนื้อหาทำให้มี ความสุขใจ และ พอใจใคร่ศึกษา วรรณคดีไทย 3. เนื้อหาช่วยให้ เห็นคุณค่าของ วรรณคดีไทยใน ฐานะที่เป็นมรดก วัฒนธรรมของชาติ

ตาราง 1 (ต่อ)

จุดประสงค์ของหมวดภาษาไทย ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521	การอธิบายจุดประสงค์ของหมวด ภาษาไทยตามหลักสูตรมัธยมศึกษา ตอนต้น พุทธศักราช 2521	เกณฑ์วิเคราะห์หนังสือ
	3. สามารถกล่าวถึงคุณค่า ของวรรณคดีในฐานะที่ เป็นมรดกวัฒนธรรม ของชาติได้	

ตอนที่ 1.2 เกณฑ์วิเคราะห์เนื้อหาตามจุดประสงค์ของหมวดภาษาไทย
ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521

จากการอธิบายจุดประสงค์ของหมวดภาษาไทยตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น
พุทธศักราช 2521 และเนื่องจากหนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่านหมวดภาษาไทย
ที่นำมาวิเคราะห์จัดอยู่ในประเภทวรรณคดี สารคดี และบันเทิงคดี ฉะนั้นเพื่อให้การวิเคราะห์
เนื้อหาหนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่านหมวดภาษาไทย ตามจุดประสงค์ของหมวด
ภาษาไทยมีเกณฑ์ที่เหมาะสม จึงแบ่งหนังสือแต่ละเล่มตามจุดประสงค์ของหมวดภาษาไทย ซึ่ง
หนังสือที่จะนำมาวิเคราะห์นั้น เนื้อหาส่วนใหญ่ จัดอยู่ในจุดประสงค์ข้อ 4 ข้อ 5 ข้อ 6 และ
ข้อ 7 ดังจึงสร้างเกณฑ์วิเคราะห์เนื้อหาตามจุดประสงค์ของหมวดภาษาไทย โดยศึกษาเนื้อหา
เฉพาะจุดประสงค์ข้อดังกล่าวเท่านั้น

เกณฑ์วิเคราะห์เนื้อหาตามจุดประสงค์ของหมวดภาษาไทย (ข้อ 4 ข้อ 5
ข้อ 6 และข้อ 7)

เกณฑ์ตามจุดประสงค์ข้อ 4

1. เนื้อหาชักจูงให้รักการอ่านและการค้นคว้า

เกณฑ์ตามจุดประสงค์ขอ 5

1. เนื้อหาส่งเสริมการแสวงหาความรู้ ความคิดเห็น
2. เนื้อหาส่งเสริมความสามารถด้านสรุปเรื่องและข้อความ
3. เนื้อหาช่วยให้แยกข้อความที่เป็นข้อเท็จจริงกับความคิดเห็น
4. เนื้อหาช่วยให้มีความเข้าใจและหยั่งเห็นแนวปฏิบัติที่ถูกต้อง

เกณฑ์ตามจุดประสงค์ขอ 6

1. เนื้อหาเสนอในรูปแบบงานเขียน และงานประพันธ์ เช่น นวนิยาย เรื่องสั้น บทความ คำกลอน ฯลฯ

2. เนื้อหาส่งเสริมความรู้ด้านการวิจารณ์หนังสือและวรรณกรรม
3. เนื้อหาช่วยให้ตัดสินใจเลือกข้อเสียในเรื่องใด
4. เนื้อหาช่วยให้รู้จักเปรียบเทียบเนื้อเรื่องและอุปนิสัยตัวละคร

เกณฑ์ตามจุดประสงค์ขอ 7

1. เนื้อหาช่วยให้เกิดความรักและความนิยมในภาษาและวรรณคดีไทย
2. เนื้อหาทำให้มีความสุขใจ และพอใจ ใฝ่ศึกษาวรรณคดีไทย
3. เนื้อหาช่วยให้เห็นคุณค่าของวรรณคดีไทย

เกณฑ์วิเคราะห์ด้านลีลาการเขียนและรูปแบบ

จากหลักเกณฑ์การเขียนหนังสือสำหรับเด็ก ลักษณะหนังสือที่ดีสำหรับเด็ก เกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกและการประเมินค่าหนังสือ ที่รวบรวมจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พอจะนำมาประมวลเป็นเกณฑ์วิเคราะห์หนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่านหมวดภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ดังนี้

๔. เกณฑ์วิเคราะห์ด้านลีลาการเขียน

1. ภาษาที่ใช้ไพเราะ สละสลวย
2. ภาษาชัดเจน เข้าใจง่าย และเหมาะสมกับระดับอายุของเด็ก
3. คำศัพท์ไม่ยากเกินไป ถ้าเป็นศัพท์ยากจะมีคำอธิบายศัพท์กำกับด้วย
4. โครงเรื่องมีการกระทำซึ่งชวนให้ติดตามอ่านจนจบ

5. โครงเรื่องเหมาะสมกับประเภทของหนังสือ
6. การดำเนินเรื่องมีความต่อเนื่องและมีการเคลื่อนไหวเป็นไปตาม

ลำดับ

7. การใช้ภาษาเหมาะสมตามกาลสมัยในเนื้อเรื่อง
8. บุคลิกตัวละครมีความสมจริง
9. บทสนทนาเป็นธรรมชาติและสมจริงตามสภาพในเรื่อง
10. ตัวละครมีความเปลี่ยนแปลงหรือเติบโตตามกาลเวลาในเนื้อเรื่อง
11. นิสัยของตัวละครสม่าเสมอ
12. พฤติกรรมของตัวละครถูกต้องกับหลักจิตวิทยา
13. สื่การเขียนช่วยให้ผู้อ่านมองเห็นแก่นของเรื่องชัดเจน
14. ผู้เขียนสอดแทรกแนวคิดที่เป็นประโยชน์
15. ตอนจบจะแก้ปัญหาที่ผู้เขียนผูกปมไว้ในตอนแรก
16. ลักษณะการจบทำให้ผู้อ่านเกิดความประทับใจ

* เกณฑ์วิเคราะห์ค่านิยม

1. ขนาดรูปเล่มพอเหมาะ
2. ความหนาของหนังสือพอเหมาะ
3. กระดาษที่พิมพ์มีคุณภาพได้มาตรฐาน
4. กระดาษที่พิมพ์มีคุณภาพได้มาตรฐาน
5. กระดาษปกเป็นกระดาษแข็งมีความทนทาน
6. หน้าปกมีภาพและสีสะดึงดูดี
7. ภาพปกสามารถอธิบายเรื่องราวในเนื้อหาได้และมีความสอดคล้อง

กับเรื่อง

8. ภาพประกอบสวยงามและชัดเจน
9. ภาพประกอบถูกต้อง ตรงกับธรรมชาติและความเป็นจริง
10. ภาพประกอบสอดคล้องและสัมพันธ์กับเนื้อเรื่องในแต่ละตอน

11. ชื่อเรื่องถูกต้องตรงกันทั้งบนปกด้านนอกและหน้าปกใน
12. การจัดหน้าพอเหมาะมีการเว้นที่ว่างรอบขอบทั้ง 4 ด้าน ๆ ละประมาณ 1.5 - 3 ซม.
13. พิมพ์ตัวสะกด การันต์ สระ พยัญชนะ วรรณยุกต์ ใช้เครื่องหมายต่าง ๆ และวางวรรคตอนถูกต้อง
14. อักษรที่พิมพ์มองเห็นชัดเจน เป็นระเบียบสม่ำเสมอ น่าอ่าน
15. ตัวอักษรมีขนาดโตพออ่านได้สบายตา
16. ใช้ตัวอักษรที่มีลักษณะพิเศษ เช่น ตัวคำหนา หรือ ตัวเอนเพื่อเน้นข้อความสำคัญ
17. การพิมพ์แต่ละหน้ามีข้อความครบถ้วน
18. การเย็บเล่มแข็งแรง ทนทาน ไม่หลุดง่าย
19. การเข้าเล่มดี สามารถเปิดอ่านสะดวก
20. การตัดกระดาษทั้งสามด้านของเล่ม (ยกเว้นสัน) เรียบร้อย
21. การเรียงหน้าครบจำนวนทั้งเรื่อง
22. การเรียงลำดับหน้าถูกต้อง

การวิเคราะห์หนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่านหมวดภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ผู้วิจัยสร้างตารางวิเคราะห์หนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่านหมวดภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ตามเกณฑ์ที่วางไว้ ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าของ ลิเคิร์ท (Likert) (Bost. 1977 : 171) ซึ่งกำหนดค่าระดับคะแนนเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5	คะแนน	หมายถึง	ดีมาก
4	คะแนน	หมายถึง	ดี
3	คะแนน	หมายถึง	พอใช้ได้
2	คะแนน	หมายถึง	ควรปรับปรุง
1	คะแนน	หมายถึง	ใช้ไม่ได้

การวิเคราะห์หนังสือคำเินการดังนี้คือ

นำแบบสอบถามซึ่งประกอบด้วยรายละเอียดส่วนตัว เกณฑ์วิเคราะห์และ ตารางวิเคราะห์ไปให้ครูสอนภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยขอความร่วมมือจาก บรรณารักษ์ช่วยรวบรวมหนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่านตามรายชื่อในแบบสอบถาม เท่าที่มีในห้องสมุด นำไปให้ครูพิจารณาประกอบการให้คะแนนหนังสือแต่ละเล่ม ในตาราง วิเคราะห์ โดยให้คะแนนเฉพาะเล่มที่เคยให้อ่าน

การรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลสำหรับศึกษาคือข้อมูลที่ไ้จากการวิเคราะห์หนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริม การอ่านหมวดภาษาไทย ของครูสอนภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยถือว่าหนังสือ แต่ละเล่มควรมีผู้วิเคราะห์อย่างน้อย 20 คน การส่งแบบสอบถามผู้วิจัยนำแบบสอบถาม ไปให้ครูด้วยตนเองและส่งทางไปรษณีย์ ส่วนการรับคืนนั้นใช้วิธีรับคืนด้วยตนเองและทาง ไปรษณีย์ ใช้ระยะเวลาการเก็บรวบรวมข้อมูล ตั้งแต่วันที่ 3 พฤศจิกายน 2523 ถึงวันที่ 3 ธันวาคม 2523

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมแบบสอบถามจากครูไ้แล้ว ผู้วิจัยกระทำดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม
2. ตัดชื่อหนังสือที่มีผู้รวมวิเคราะห์ไม่ถึง 20 คนออก
3. นำคะแนนที่ครูให้ในตารางวิเคราะห์มาหาค่าเฉลี่ยโดยใช้สูตร

(Guilford. 1965 : 54)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ = ค่าเฉลี่ยของหนังสือแต่ละเล่ม

$\sum X$ = ผลรวมทั้งหมดของคะแนน

N = จำนวนคนที่วิเคราะห์หนังสือเล่มนั้น

4. นำค่าเฉลี่ยของหนังสือแต่ละเล่มแปลความหมายโดยถือเกณฑ์ประมาณค่า

ดังนี้

- 4.50 - 5.49 หมายถึงมีคุณภาพตามเกณฑ์ ดีมาก
- 3.50 - 4.49 หมายถึงมีคุณภาพตามเกณฑ์ ดี
- 2.50 - 3.49 หมายถึงมีคุณภาพตามเกณฑ์ พอใช้
- 1.50 - 2.49 หมายถึงมีคุณภาพตามเกณฑ์ ควรปรับปรุง
- 0.50 - 1.49 หมายถึงมีคุณภาพตามเกณฑ์ ใช้ไม่ได้

5. นำค่าเฉลี่ยจากการวิเคราะห์หนังสือแต่ละเล่มเสนอในรูปตารางเพื่อ

แปลผลต่อไป

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์หนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่านหมวดภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 คำนึงเนื้อหา

ตอนที่ 1.1 ผลการวิเคราะห์เนื้อหาตามความหมายของหนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่าน

ตอนที่ 1.2 ผลการวิเคราะห์เนื้อหาตามจุดประสงค์หมวดภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษา

ตอนที่ 2 คำนึงลีลาการเขียน

ตอนที่ 3 คำนึงรูปเล่ม

ข้อตกลงเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความสะดวกในการเสนอและวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงใช้คำย่อแทนข้อความต่อไปนี้

- ตอนที่ 1.1 ข้อ 1 หมายถึง เนื้อหาช่วยเสริมความรู้ตามหลักสูตรให้กว้างขวาง
ข้อ 2 หมายถึง เนื้อหาที่มีคุณค่า
ข้อ 3 หมายถึง เนื้อหาทันสมัย
ข้อ 4 หมายถึง เนื้อหาให้ความสนุกสนาน
ข้อ 5 หมายถึง เนื้อหาส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

ตอนที่ 1.2 จุดประสงค์ข้อ 4 หมายถึง จุดประสงค์หมวดภาษาไทยข้อที่ 4
ใจความว่าให้มีความใคร่รู้ใคร่เรียนพอใจที่จะแสวงหาความรู้เพิ่มเติมจากการอ่านและการฟัง

จุดประสงค์ข้อ 5 หมายถึง จุดประสงค์หมวดภาษาไทยข้อที่ 5 ใจความว่า ให้สามารถคิดค้นปัญหาที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์ที่ได้อ่านได้ฟัง โดยใช้วิจารณญาณ รู้จัก ขบปัญหาเหล่านั้นจนเกิดปัญญา มีความแจ่มแจ้งขึ้นเป็นลำดับ และนำผลจากการคิดค้นที่ ถูกต้องไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต

จุดประสงค์ข้อ 6 หมายถึง จุดประสงค์หมวดภาษาไทยข้อที่ 6 ใจความว่า ให้พิจารณาหนังสือ งานเขียน งานประพันธ์ที่ได้อ่านให้แลเห็นทั้งส่วนดีและส่วนบกพร่อง

จุดประสงค์ข้อ 7 หมายถึง จุดประสงค์หมวดภาษาไทยข้อที่ 7 ใจความว่า ให้เห็นคุณค่าของวรรณคดี และความสำคัญของงานประพันธ์กับการใช้ภาษาโดยมีรสนิยม ว่าเป็นสิ่งสำคัญในวัฒนธรรมของชาติ

ตอนที่ 2 คำนี้อธิบายการเขียน

ภาษา หมายถึง ความเหมาะสมของการใช้ภาษา ดังนี้

1. ภาษาที่ใช้ไพเราะสละสลวย
2. ภาษาชัดเจน เข้าใจง่าย และเหมาะสมกับระดับอายุของเด็ก
3. คำศัพท์ไม่ยากเกินไป (ถ้าเป็นศัพท์ยากจะมีคำอธิบายกำกับด้วย)

โครงเรื่องและการดำเนินเรื่อง หมายถึง ความเหมาะสมของโครงเรื่อง และการดำเนินเรื่อง ดังนี้

1. โครงเรื่องมีการกระทำ ซึ่งชวนให้ติดตามอ่านจนจบ
2. โครงเรื่องเหมาะสมกับประเภทของหนังสือ
3. การดำเนินเรื่องมีความต่อเนื่องและมีการเคลื่อนไหวเป็นไป

ตามลำดับ

ตัวละคร หมายถึง คุณลักษณะของตัวละครดังนี้

1. การใช้ภาษาเหมาะสมตามกาลสมัยในเนื้อเรื่อง
2. บุคลิกตัวละครมีความสมจริง
3. บทสนทนาเป็นธรรมชาติและสมจริงตามสภาพในเรื่อง
4. ตัวละครมีความเปลี่ยนแปลงหรือเติบโตตามกาลเวลาในเนื้อเรื่อง

5. นิสัยของตัวละครสม่ำเสมอ

6. พฤติกรรมของตัวละครถูกต้องกับหลักจิตวิทยา

การเขียน หมายถึง วิธีการเขียนหนังสือของผู้แต่ง ดังนี้

1. ลีลาการเขียนช่วยให้ผู้อ่านมองเห็นแก่นของเรื่องชัดเจน
2. ผู้เขียนสอดแทรกแนวคิดที่เป็นประโยชน์
3. ตอนจบจะแก้ปัญหาที่ผู้เขียนผูกปมไว้ในตอนแรก
4. ลักษณะการจบทำให้ผู้อ่านเกิดความประทับใจ

ตอนที่ 3 ค่านิยม

ลักษณะเด่น หมายถึง คุณลักษณะเด่นของหนังสือ ดังนี้

1. ขนาดของหนังสือ
2. ความหนาของหนังสือ

กระดาษ หมายถึง คุณภาพของกระดาษพิมพ์ ดังนี้

1. กระดาษที่ใช้พิมพ์มีคุณภาพได้มาตรฐาน
2. กระดาษที่ใช้พิมพ์รูปมีคุณภาพได้มาตรฐาน
3. กระดาษที่ใช้พิมพ์มีความทนทาน

ปก หมายถึง คุณภาพของปกหนังสือ ดังนี้

1. หน้าปกมีภาพและสีสันดึงดูดใจ
2. ภาพปกสามารถอธิบายเรื่องราวในเนื้อหาได้

ภาพประกอบ หมายถึง คุณภาพของภาพประกอบ ดังนี้

1. ภาพประกอบสวยงามและชัดเจน
2. ภาพประกอบถูกต้อง ตรงกับธรรมชาติและความเป็นจริง
3. ภาพประกอบสอดคล้อง และสัมพันธ์กับเนื้อเรื่องในแต่ละตอน

การพิมพ์ หมายถึง คุณภาพของการพิมพ์หนังสือ

1. ชื่อเรื่องถูกต้องตรงกันทั้งบนปกด้านนอกและหน้าปกใน
2. การจัดหน้าพอเหมาะ มีการเว้นที่ว่างรอบขอบทั้ง 4 ด้าน

3. พิมพ์ตัวสะกด การันต์ สระ พยัญชนะ วรรณยุกต์ ให้เครื่องหมายต่าง ๆ และวางวรรคตอนถูกต้อง

4. อักษรที่พิมพ์มองเห็นชัดเจน เป็นระเบียบสม่ำเสมอ น่าอ่าน

5. การพิมพ์แต่ละหน้ามีข้อความครบถ้วน

ขนาดอักษร หมายถึง คุณภาพของตัวอักษร ดังนี้

1. ตัวอักษรมีขนาดโตพออ่านได้สบายตา

2. ใจตัวอักษรที่มีลักษณะพิเศษ เช่น ตัวคำหนา หรือตัวเอนเพื่อ

เน้นข้อความสำคัญ

การเข้าเล่ม หมายถึง คุณภาพการเข้าเล่มหนังสือ ดังนี้

1. การเย็บเล่มแข็งแรง ทนทาน ไม่หลุดง่าย

2. การเข้าเล่มดี สามารถเปิดอ่านสะดวก

3. การตัดกระดาษทั้งสามด้านของเล่ม (ยกเว้นสัน) เรียบร้อย

4. การเรียงหน้าครบจำนวนทั้งเรื่อง

5. การเรียงลำดับหน้าถูกต้อง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เนื่องจากการวิเคราะห์หนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่านหมวดภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น กระทำโดยครูสอนภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นผู้วิเคราะห์หนังสือเฉพาะเล่มที่เคยใช้เท่านั้น ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะเสนอเฉพาะหนังสือเล่มที่มีผู้วิเคราะห์ตั้งแต่ 20 คนขึ้นไป จำนวนผู้วิเคราะห์หนังสือแต่ละเล่มแสดงไว้ในตาราง 2 ดังนี้

ตาราง 2 จำนวนผู้วิเคราะห์หนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่านหมวดภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ชื่อหนังสือ	จำนวนผู้วิเคราะห์
1. เสียงก้องจากโรงเรียนเชิงเขา	39
2. นิทราชาคริต	32
3. ขุนช้างขุนแผน	29
4. ป่าคงขงพี	29
5. เล่าเรื่องอิเหนา	27
6. ลาปลาวาฬ	24
7. เสกข์ประพาสต้น	23
8. พระร่วง	21
9. กฤษณาสมันทอง	20
10. เล่าเรื่องรามเกียรติ์	20
11. โคลงสี่สุภาพเรื่องพระราชพงศาวดารและสุภาษิตโลกนิติ	14
12. เรื่องสั้นของเยาวชนนักเรียน	12
13. ความเรียงเชิงสร้างสรรค์	10
14. นิทานโบราณคดีฉบับคัดเลือก เล่ม 1	8
15. นิทานโบราณคดีฉบับคัดเลือก เล่ม 2	7
16. คนไทหึ่งแผ่นดิน	7
17. นิทานภาพกายักษ์กลอน เล่ม 1	6
18. นิทานภาพกายักษ์กลอน เล่ม 2	6
19. มาแตกกระยาหนั	6
20. เสียงพิณเสนาะใสในพม่า	5

ตาราง 2 (ต่อ)

ชื่อหนังสือ	จำนวนผู้วิเคราะห์
21. นิทานร้อยรศคำโคลง	5
22. บทร้อยกรองของเยาวชนนักเรียน	5
23. นิทานร้อยรศคำกาพย์ เล่ม 1	5
24. นิทานร้อยรศคำกาพย์ เล่ม 2	5
25. ไม่เป็นโรลัมเสียเถิดและออมไว้มักสน	3
26. สุวณณปัญญา	3

จากตาราง 2 แสดงให้เห็นว่า หนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่านหมวดภาษาไทย มีครูใช้ ดังนี้

1. หนังสือที่ครูเคยใช้มากที่สุด จำนวน 1 เล่ม คือ เสียงก้องจากโรงเรียนเชิงเขา
2. หนังสือที่ครูเคยใช้น้อยที่สุด จำนวน 2 เล่ม คือ ไม่เป็นโรลัมเสียเถิดและสุวณณปัญญา
3. หนังสือที่ครูเคยใช้ตั้งแต่ 20 คน ขึ้นไป มีจำนวน 10 เล่ม เรียงตามลำดับ คือ เสียงก้องจากโรงเรียนเชิงเขา นิทราชากริต ขุนช้างขุนแผน ป่าคงพงพี เล่าเรื่องอิเหนาลำปาวาฬ เสด็จประพาสต้น พระร่วง กฤษณาอานนท์และเล่าเรื่องรามเกียรติ์

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ด้านเนื้อหาตามความหมายของหนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่าน

ชื่อหนังสือ	จำนวน ผู้ วิเคราะห์	ค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์วิเคราะห์					รวม	ค่าเฉลี่ย ตามเนื้อหา ตอน 1.1
		ขอ1	ขอ2	ขอ3	ขอ4	ขอ5		
1. เสี่ยงก้องจากโรงเรียน								
เชิงเขา	39	3.73	3.91	3.51	3.25	3.41	17.81	3.56
2. นิทราชาคริต	32	3.18	3.30	3.01	3.59	3.28	16.36	3.27
3. ขุนช้างขุนแผน	29	4.08	3.48	3.13	3.82	3.68	18.19	3.63
4. ป่าดงพงพี	29	3.45	3.37	2.94	4.55	3.58	17.89	3.57
5. เล่าเรื่องอิเหนา	27	4.00	2.90	2.50	3.59	3.66	16.65	3.33
6. ลาปลาวาฬ	24	3.61	3.34	3.33	4.79	3.58	18.68	3.73
7. เสกข์ประพาสต้น	23	3.76	3.34	3.00	4.30	3.60	18.00	3.60
8. พระร่วง	21	3.55	3.60	3.30	3.42	3.52	17.39	3.47
9. กฤษณาสมันทอง	20	3.36	4.53	3.20	2.70	3.25	17.04	3.40
10. เล่าเรื่องรามเกียรติ์	20	4.00	2.98	2.50	3.95	3.70	17.13	3.42

จากตาราง 3 แสดงว่าหนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่านหมวดภาษาไทย มีค่าระดับคะแนนตามเกณฑ์ด้านเนื้อหาตามความหมายของหนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่าน ดังนี้

1. หนังสือที่เนื้อหาช่วยเสริมความรู้ตามหลักสูตรให้กว้างขวาง ครุมีความเห็นว่าอยู่ในระดับดีเป็นส่วนใหญ่ จำนวน 7 เล่ม คือ ขุนช้างขุนแผน เล่าเรื่องอิเหนา เล่าเรื่องรามเกียรติ์ เสกข์ประพาสต้น เสี่ยงก้องจากโรงเรียนเชิงเขา ลาปลาวาฬ และพระร่วง ระดับพอใช้ได้ จำนวน 3 เล่ม คือ ป่าดงพงพี กฤษณาสมันทอง และนิทราชาคริต

2. หนังสือที่มีเนื้อหาคุณค่า ภูมิปัญญา เห็นว่า อยู่ในระดับดีมาก 1 เล่ม คือ ทัศนศึกษาสอนน้อง และระดับดี จำนวน 2 เล่ม คือ เสียงก้องจากโรงเรียนเชิงเขา และ พระร่วง ระดับพอใช้ได้จำนวน 7 เล่ม คือ ขุนช้างขุนแผน ป่าคงพงพี ลาปลาวาท เสด็จประพาสคัน นิทราชาคริต เล่าเรื่องรามเกียรติ์ และเล่าเรื่องอิเหนา

3. หนังสือที่มีเนื้อหาทันสมัย ภูมิปัญญา เห็นว่า อยู่ในระดับดีจำนวน 1 เล่ม คือเสียงก้องจากโรงเรียนเชิงเขา ระดับพอใช้ได้จำนวน 9 เล่ม คือ ลาปลาวาท พระร่วง ทัศนศึกษาสอนน้อง ขุนช้างขุนแผน นิทราชาคริต เสด็จประพาสคัน ป่าคงพงพี เล่าเรื่องอิเหนา และเล่าเรื่องรามเกียรติ์

4. หนังสือที่มีเนื้อหาให้ความสนุกสนาน ภูมิปัญญา เห็นว่าอยู่ในระดับดีมาก 2 เล่ม คือ ลาปลาวาท และป่าคงพงพี ระดับดีจำนวน 5 เล่ม คือ เสด็จประพาสคัน เล่าเรื่องรามเกียรติ์ ขุนช้างขุนแผน นิทราชาคริต และเล่าเรื่องอิเหนา ระดับพอใช้ได้จำนวน 3 เล่ม คือ พระร่วง เสียงก้องจากโรงเรียนเชิงเขา และทัศนศึกษาสอนน้อง

5. หนังสือที่มีเนื้อหาส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ภูมิปัญญา เห็นว่าอยู่ในระดับดี เป็นส่วนใหญ่จำนวน 7 เล่ม คือ เล่าเรื่องรามเกียรติ์ ขุนช้างขุนแผน เล่าเรื่องอิเหนา เสด็จประพาสคัน ป่าคงพงพี ลาปลาวาท และพระร่วง อยู่ในระดับพอใช้ได้ 3 เล่ม

เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยด้านเนื้อหาตอนที่ 1.1 (ตามความหมายของหนังสือ อ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่าน) จะเห็นว่าหนังสือมีคุณภาพตามเกณฑ์ด้านเนื้อหา ตอนที่ 1.1 ดังต่อไปนี้

1. ระดับดีจำนวน 5 เล่ม คือ ลาปลาวาท ขุนช้างขุนแผน เสด็จประพาสคัน ป่าคงพงพี และเสียงก้องจากโรงเรียนเชิงเขา

2. ระดับพอใช้ได้จำนวน 5 เล่ม คือ พระร่วง เล่าเรื่องรามเกียรติ์ ทัศนศึกษาสอนน้อง เล่าเรื่องอิเหนา และนิทราชาคริต

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ค่านี้อาตามจุดประสงค์หมวดภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ชื่อหนังสือ	จำนวน ผู้ วิเคราะห์	ค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์วิเคราะห์				รวม	ค่าเฉลี่ย ค่านี้อา ตอน 1.2
		จุด ประสงค์ ขอ 4	จุด ประสงค์ ขอ 5	จุด ประสงค์ ขอ 6	จุด ประสงค์ ขอ 7		
1. เลี้ยงก่องจาก โรงเรียนเชิงเขา	39	3.30	3.57	3.60	—	10.47	2.61
2. นิราชาคริต	32	3.09	3.14	3.72	3.77	13.72	3.43
3. ขุนช้างขุนแผน	29	3.58	3.50	3.82	4.09	14.99	3.74
4. ปากงพงษ์	29	3.51	3.30	3.51	—	10.32	2.58
5. เล่าเรื่องอิเหนา	27	3.59	3.32	3.78	3.83	14.52	3.63
6. ลาปลาวาฬ	24	3.54	3.44	3.55	—	10.53	2.63
7. เสกข์ประพาสตน	23	3.65	3.42	3.27	3.52	13.86	3.46
8. พระร่วง	21	3.52	3.34	3.70	3.76	14.32	3.58
9. กฤษณาสมน้อง	20	3.30	3.51	3.82	3.53	14.16	3.54
10. เล่าเรื่องรามเกียรติ์	20	3.55	3.31	3.83	4.06	14.75	3.68

จากตาราง 4 แสดงว่าหนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่านหมวดภาษาไทย มีค่าระดับคะแนนตามเกณฑ์ค่านี้อาตามจุดประสงค์หมวดภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ดังนี้

1. หนังสือที่มีเนื้อหาตามจุดประสงค์ข้อที่ 4 ครูมีความเห็นว่าอยู่ในระดับดีเป็นส่วนใหญ่ มีจำนวน 7 เล่ม อยู่ในระดับพอใช้ได้ จำนวน 3 เล่ม หนังสือที่ได้รับค่าสูงสุดในระดับดี คือ เสกข์ประพาสตน และนิราชาคริต ได้รับค่าเฉลี่ยค่าสูงสุดในระดับพอใช้ได้

2. หนังสือที่มีเนื้อหาตามจุดประสงค์ข้อที่ 5 ครูมีความเห็นว่าอยู่ในระดับพอใช้ได้ เป็นส่วนใหญ่ คืออยู่ในระดับดี จำนวน 3 เล่ม อยู่ระดับพอใช้ได้ จำนวน 7 เล่ม หนังสือ

ที่ได้รับค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับดี คือ เสียงก้องจากโรงเรียนเชิงเขา หนังสือเล่มที่ได้รับค่าเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ในระดับพอใช้ได้ คือ นิทราชาคริต

3. หนังสือที่มีเนื้อหาตามจุดประสงค์ข้อที่ 6 ครูมีความเห็นว่าอยู่ในระดับดีเป็นส่วนใหญ่ มีจำนวน 9 เล่ม ระดับพอใช้ได้ 1 เล่ม หนังสือเล่มที่ได้รับค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับดี คือ เล่าเรื่องรามเกียรติ์ หนังสือเล่มที่ได้รับค่าเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ในระดับพอใช้ได้ คือ เสด็จประพาสต้น

4. หนังสือที่มีเนื้อหาตามจุดประสงค์ข้อที่ 7 ครูมีความเห็นว่า อยู่ในระดับดีทั้งหมด หนังสือเล่มที่ได้รับค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ขุนช้างขุนแผน และหนังสือเล่มที่ได้รับค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ เสด็จประพาสต้น สำหรับหนังสืออีก 3 เรื่องคือ เสียงก้องจากโรงเรียนเชิงเขา ป่าดงพงพี และล่าปลาวาฬ เป็นหนังสือแปลจึงมิได้เสนอเนื้อหาตามจุดประสงค์ข้อนี้

เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยด้านเนื้อหาตอนที่ 1.2 (ตามจุดประสงค์หมวดภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น) จะเห็นว่าหนังสือมีคุณภาพตามเกณฑ์ด้านเนื้อหาตอนที่ 1.2 ดังต่อไปนี้

1. ระดับดี จำนวน 5 เล่ม คือ ขุนช้างขุนแผน เล่าเรื่องรามเกียรติ์ เล่าเรื่องอิเหนา พระร่วง และกฤษณาอุกฤษณ์

2. ระดับพอใช้ได้ จำนวน 5 เล่ม คือ เสด็จประพาสต้น นิทราชาคริต ล่าปลาวาฬ เสียงก้องจากโรงเรียนเชิงเขา และป่าดงพงพี

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ค่านีลาการเขียน

ชื่อหนังสือ	จำนวน ผู้ วิเคราะห์	ค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์วิเคราะห์				รวม	ค่าเฉลี่ย ค่านีลา การเขียน
		ภาษา	โครงเรื่อง -การดำเนิน เรื่อง	ตัวละคร	การ เขียน		
1. เสียงก้องจากโรงเรียน เชิงเขา	39	3.81	3.70	3.78	3.87	15.16	3.79
2. นิทราชากริต	32	3.59	3.68	3.53	3.57	14.37	3.59
3. ขุนช้างขุนแผน	29	3.77	3.93	3.85	3.89	15.44	3.86
4. ป่าคงพงพี	29	3.60	3.83	3.81	3.50	14.73	3.68
5. เล่าเรื่องอิเหนา	27	3.61	3.85	3.62	3.62	14.70	3.67
6. ล่าปลาวาฬ	24	3.31	3.65	3.52	3.72	14.20	3.55
7. เสกข์ประพาสต้น	23	4.34	3.82	3.60	3.65	15.41	3.85
8. พระร่วง	21	3.57	3.79	3.65	3.86	14.87	3.71
9. กฤษณาสมันต์	20	3.31	3.53	3.35	3.70	13.89	3.47
10. เล่าเรื่องรามเกียรติ์	20	3.66	3.95	3.54	3.71	14.86	3.71

จากตาราง 5 แสดงว่าหนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่านหมวดภาษาไทย
มีค่าระดับคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์ค่านีลาการเขียน ดังนี้

1. ภาษา ครูมีความเห็นว่าอยู่ในระดับดีเป็นส่วนใหญ่ คือมี จำนวน 8 เล่ม
คือ เสกข์ประพาสต้น เสียงก้องจากโรงเรียนเชิงเขา ขุนช้างขุนแผน เล่าเรื่องรามเกียรติ์
เล่าเรื่องอิเหนา นิทราชากริต ป่าคงพงพี และพระร่วง อยู่ในระดับพอใช้ได้ จำนวน
2 เล่ม คือ ล่าปลาวาฬ และกฤษณาสมันต์

2. โครงเรื่องและการดำเนินเรื่อง ครูมีความเห็นว่า อยู่ในระดับดีทั้งหมด
เรียงตามลำดับ คือ เล่าเรื่องรามเกียรติ์ ขุนช้างขุนแผน เล่าเรื่องอิเหนา ป่าดงพงพี
เสด็จประพาสต้น พระร่วง เสี่ยงกองจากโรงเรียนเชิงเขา นิทรชาคริต ล่าปลาวาฬ
และกฤษณาสนนง

3. ตัวละคร ครูมีความเห็นว่าอยู่ในระดับดีเป็นส่วนใหญ่ คือมีจำนวน 9 เล่ม
ได้แก่ ขุนช้างขุนแผน ป่าดงพงพี เสี่ยงกองจากโรงเรียนเชิงเขา พระร่วง เล่าเรื่องอิเหนา
เสด็จประพาสต้น เล่าเรื่องรามเกียรติ์ นิทรชาคริต และล่าปลาวาฬ อยู่ในระดับพอใช้ได้
1 เล่ม คือ กฤษณาสนนง

4. การเขียน ครูมีความเห็นว่าอยู่ในระดับดีทั้งหมด เรียงตามลำดับคือ
ขุนช้างขุนแผน เสี่ยงกองจากโรงเรียนเชิงเขา พระร่วง ล่าปลาวาฬ เล่าเรื่องรามเกียรติ์
กฤษณาสนนง เสด็จประพาสต้น เล่าเรื่องอิเหนา นิทรชาคริต และป่าดงพงพี

เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยด้านลีลาการเขียน จะเห็นว่าหนังสือมีคุณภาพตามเกณฑ์
ด้านลีลาการเขียน ดังต่อไปนี้

1. ระดับ ดี จำนวน 9 เล่ม คือ ขุนช้างขุนแผน เสด็จประพาสต้น เสี่ยงกอง
จากโรงเรียนเชิงเขา พระร่วง เล่าเรื่องรามเกียรติ์ ป่าดงพงพี เล่าเรื่องอิเหนา และ
นิทรชาคริต

2. ระดับพอใช้ได้จำนวน 1 เล่ม คือ กฤษณาสนนง

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ด้านรูปเล่ม

ชื่อหนังสือ	จำนวน ผู้ วิเคราะห์	ค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์วิเคราะห์							รวม	ค่าเฉลี่ย ด้าน รูปเล่ม
		ขนาด	กระ ดาษ	ปก	ภาพ ประกอบ	การ พิมพ์	ขนาด อักษร	การ เข้า เล่ม		
1. เสียงก้องจากโรง เรียนเชิงเขา	39	3.93	3.23	3.58	3.33	3.78	3.74	3.85	25.44	3.63
2. นิทราชาคริต	32	3.90	2.03	3.00	-	3.72	3.23	3.83	19.71	2.81
3. ขุนช้างขุนแผน	29	3.86	3.81	3.60	3.27	3.61	3.60	3.97	25.72	3.67
4. ป่าคองพงพี	29	3.86	1.98	3.27	-	3.57	3.32	3.79	19.79	2.82
5. เล่าเรื่องอิเหนา	27	4.14	3.92	3.64	3.56	3.63	3.87	4.09	26.85	3.83
6. ลาลาวาฬ	24	3.97	3.56	3.83	3.18	3.56	3.39	3.89	25.38	3.62
7. เสกข์จประพาสต้น	28	4.15	2.21	3.00	-	3.86	3.34	3.97	20.53	2.93
8. พระร่วง	21	3.95	2.82	1.40	2.65	3.63	3.59	4.00	22.04	3.14
9. กฤษณาสมันทอง	20	3.90	2.16	3.20	-	3.78	3.27	3.74	20.05	2.86
10. เล่าเรื่องรามเกียรติ์	20	3.75	3.70	3.52	3.50	3.53	3.65	3.97	25.62	3.66

จากตาราง 6 แสดงว่าหนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่านหมวดภาษาไทย มีค่าระดับคะแนนตามเกณฑ์ด้านรูปเล่ม ดังนี้

1. ขนาด ครุมีความเห็นว่าอยู่ในระดับดีทั้งหมด เรียงตามลำดับคือ เสกข์จประพาสต้น เล่าเรื่องอิเหนา ลาลาวาฬ พระร่วง เสียงก้องจากโรงเรียนเชิงเขา นิทราชาคริต กฤษณาสมันทอง ป่าคองพงพี ขุนช้างขุนแผน และเล่าเรื่องรามเกียรติ์

2. กระดาษ ครุมีความเห็นว่าอยู่ในระดับดี จำนวน 3 เล่ม คือ เล่าเรื่องอิเหนา ขุนช้างขุนแผน และเล่าเรื่องรามเกียรติ์ ระดับพอใช้ได้ จำนวน 3 เล่ม คือ

ล่ำปลาวาฬ เสียงก้องจากโรงเรียนเชิงเขา และพระร่วง ละครดึกดำบรรพ์ 4 เล่ม
คือเสด็จประพาสต้น ฤๅณาสนอน้อง นิทราชาคริต และป่าดงพงพี

3. ปก ภูมิมีความเห็นว่า อยู่ในระดับดี จำนวน 5 เล่ม คือ ล่ำปลาวาฬ
เล่าเรื่องอิเหนา ขุนช้างขุนแผน เสียงก้องจากโรงเรียนเชิงเขา และเล่าเรื่องรามเกียรติ์
ละครดึกดำบรรพ์ จำนวน 4 เล่ม คือ ป่าดงพงพี ฤๅณาสนอน้อง เสด็จประพาสต้น และนิทรา-
ชาคริต ละครดึกดำบรรพ์ จำนวน 1 เล่ม คือ พระร่วง

4. ภาพประกอบ ภูมิมีความเห็นว่า อยู่ในระดับดี จำนวน 2 เล่ม คือ เล่าเรื่อง-
อิเหนา และเล่าเรื่องรามเกียรติ์ ละครดึกดำบรรพ์ จำนวน 4 เล่ม คือ เสียงก้องจาก-
โรงเรียนเชิงเขา ขุนช้างขุนแผน ล่ำปลาวาฬ และพระร่วง ไม่มีค่าระดับคะแนน 4 เล่ม
เนื่องจากไม่มีภาพประกอบ คือ นิทราชาคริต ป่าดงพงพี เสด็จประพาสต้น และฤๅณา-
สนอน้อง

5. การพิมพ์ ภูมิมีความเห็นว่า อยู่ในระดับดีทั้งหมด เรียงลำดับดังนี้คือ
เสด็จประพาสต้น เสียงก้องจากโรงเรียนเชิงเขา ฤๅณาสนอน้อง นิทราชาคริต เล่าเรื่อง
อิเหนา พระร่วง ขุนช้างขุนแผน ป่าดงพงพี ล่ำปลาวาฬ และเล่าเรื่องรามเกียรติ์

6. ขนาดอักษร ภูมิมีความเห็นว่า อยู่ในระดับดี จำนวน 5 เล่ม คือ เล่าเรื่อง
อิเหนา เสียงก้องจากโรงเรียนเชิงเขา เล่าเรื่องรามเกียรติ์ ขุนช้างขุนแผน และ
พระร่วง ละครดึกดำบรรพ์ จำนวน 5 เล่ม คือ ล่ำปลาวาฬ เสด็จประพาสต้น ป่าดงพงพี
ฤๅณาสนอน้อง และนิทราชาคริต

7. การเข้าเล่ม ภูมิมีความเห็นว่า หนังสือทั้งหมดมีการเข้าเล่มอยู่ในระดับดี
เรียงตามลำดับดังนี้ คือ เล่าเรื่องอิเหนา พระร่วง ขุนช้างขุนแผน เสด็จประพาสต้น
เล่าเรื่องรามเกียรติ์ ล่ำปลาวาฬ เสียงก้องจากโรงเรียนเชิงเขา นิทราชาคริต ป่าดงพงพี
และฤๅณาสนอน้อง

เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยด้านรูปเล่ม จะเห็นว่าหนังสือมีคุณภาพตามเกณฑ์ด้าน
รูปเล่ม ดังต่อไปนี้

1. ระดับดี จำนวน 5 เล่ม คือ เล่าเรื่องอิเหนา ขุนช้างขุนแผน
เล่าเรื่องรามเกียรติ์ เสียงก้องจากโรงเรียนเชิงเขา และล่ำปลาวาฬ

2. ระเบียบข้อได้ จำนวน 5 เล่ม คือ พระร่วง เสด็จประพาสต้น ฤๅษณาสอน
น้อง ปาดงพงพี และนิทราชาคริต

บทที่ ๕

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อวิเคราะห์หนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่านหมวดภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ด้านเนื้อหา
2. เพื่อวิเคราะห์หนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่านหมวดภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ด้านลีลาการเขียน
3. เพื่อวิเคราะห์หนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่านหมวดภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ด้านรูปเล่ม

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ทำให้ทราบคุณภาพด้านเนื้อหา ลีลาการเขียน และลักษณะรูปเล่มของหนังสือ
อ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่านหมวดภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
2. เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการแต่ง การผลิตและการกำหนดหนังสือ
อ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่านหมวดภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ของผู้แต่งหนังสือ
สำนักพิมพ์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เป็นประโยชน์ต่อการศึกษามากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ศึกษาหนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่านหมวดภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษา
ตอนต้น ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ครูสอนภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษา
ตอนต้น ของโรงเรียนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปีการศึกษา ๒๕๒๓ จำนวน ๔๔ โรงเรียน
โดยสุ่มตัวอย่างมาร้อยละ ๕๐ ของจำนวนครูสอนภาษาไทยทั้งหมด ได้ครูจำนวน ๘๔ คน

๕. การตั้งเกณฑ์วิเคราะห์หนังสือ 4 เกณฑ์ ดังนี้

- 2.1 ศึกษาความหมายของหนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่าน
- 2.2 ศึกษาจุดประสงค์หมวดภาษาไทยตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น
- 2.3 อธิบายความจุดประสงค์หมวดภาษาไทยตามหลักสูตรมัธยมศึกษา

ตอนต้น

- 2.4 ตั้งเกณฑ์วิเคราะห์หนังสือโดยอาศัยเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.5 ตรวจสอบคุณภาพของเกณฑ์วิเคราะห์หนังสือโดยผู้ทรงคุณวุฒิ
- 2.6 สร้างตารางวิเคราะห์หนังสือตามเกณฑ์ที่วางไว้

3. การวิเคราะห์หนังสือ

ครูสอนภาษาไทยวิเคราะห์หนังสือตามเกณฑ์ที่กำหนดให้ เฉพาะเล่มที่เคยใช้

4. การรวบรวมข้อมูล 5 เกณฑ์ ดังนี้

นำแบบสอบถามไปให้ครูสอนภาษาไทย ตั้งแต่วันที่ 3 พฤศจิกายน 2523 ถึงวันที่ 3 ธันวาคม 2523 ได้รับแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 73 ชุด คิดเป็นร้อยละ 86.90

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

นำค่าเฉลี่ยจากการวิเคราะห์หนังสือของครูเสนอเป็นตารางเพื่อแสดงคุณภาพของหนังสือตามเกณฑ์ด้านเนื้อหา สีสันการเขียน และรูปเล่ม

สรุปผลการวิจัย

หนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่านหมวดภาษาไทย จำนวน 26 เล่ม พบว่าเล่มที่ครูเคยใช้จำนวนตั้งแต่ 20 คนขึ้นไป มีจำนวน 10 เล่ม คือ เสียงก้องจากโรงเรียนเชิงเขา นิราชาคริต ขุนช้างขุนแผน ป่าคงพงพี เล่าเรื่องอิเหนา ล่าปลาวาฬ เสด็จประพาสต้น พระร่วง กฤษณาสมนัง และเล่าเรื่องรามเกียรติ์ การวิเคราะห์หนังสือปรากฏผลดังนี้

ค่านเนื้อหา

ตอนที่ 1.1 เนื้อหาตามความหมายของหนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริม
การอ่าน

1. เนื้อหาช่วยเสริมความรู้ตามหลักสูตรให้กว้างขวาง ครอบคลุมความเห็น
ดังนี้

1.1 หนังสือที่มีคุณภาพตามเกณฑ์อยู่ในระดับดี จำนวน 7 เล่ม คือ
ขุนช้างขุนแผน เล่าเรื่องอิเหนา เล่าเรื่องรามเกียรติ์ เสกข์ประพาสต้น เสี่ยงก้องจาก
โรงเรียนเชิงเขา ลาปลาวาฬ และพระร่วง

1.2 หนังสือที่มีคุณภาพตามเกณฑ์อยู่ในระดับพอใช้ได้ จำนวน 3 เล่ม
คือ ป่าคงพงพี กฤษณาสนนง และนิทราชาคริต

2. เนื้อหามีคุณค่า ครอบคลุมความเห็นดังนี้

2.1 หนังสือที่มีคุณภาพตามเกณฑ์ อยู่ในระดับดีมาก จำนวน 1 เล่ม
คือ กฤษณาสนนง

2.2 หนังสือที่มีคุณภาพตามเกณฑ์อยู่ในระดับดี จำนวน 2 เล่ม คือ
เสี่ยงก้องจากโรงเรียนเชิงเขา และพระร่วง

2.3 หนังสือที่มีคุณภาพตามเกณฑ์อยู่ในระดับพอใช้ได้ จำนวน 7 เล่ม
คือ ขุนช้างขุนแผน ป่าคงพงพี ลาปลาวาฬ เสกข์ประพาสต้น นิทราชาคริต เล่าเรื่องราม
เกียรติ์ และเล่าเรื่องอิเหนา

3. เนื้อหาทันสมัย ครอบคลุมความเห็น ดังนี้

3.1 หนังสือที่มีคุณภาพตามเกณฑ์ อยู่ในระดับดี จำนวน 1 เล่ม
คือ เสี่ยงก้องจากโรงเรียนเชิงเขา

3.2 หนังสือที่มีคุณภาพตามเกณฑ์อยู่ในระดับพอใช้ได้ จำนวน 9 เล่ม
คือ ลาปลาวาฬ พระร่วง กฤษณาสนนง ขุนช้างขุนแผน นิทราชาคริต เสกข์ประพาสต้น
ป่าคงพงพี เล่าเรื่องอิเหนา และเล่าเรื่องรามเกียรติ์

4. เนื้อหาให้ความสนุกสนาน ครุมีความเห็นดังนี้

4.1 หนังสือที่มีคุณภาพตามเกณฑ์อยู่ในระดับดีมาก จำนวน 2 เล่ม คือ ลาปลาวาฬ และปาดงพงพี

4.2 หนังสือที่มีคุณภาพตามเกณฑ์อยู่ในระดับดี จำนวน 5 เล่ม คือ เสกข์ประพาสต้น เล่าเรื่องรามเกียรติ์ ขุนช้างขุนแผน นิทราชาคริต และเล่าเรื่องอิเหนา

4.3 หนังสือที่มีคุณภาพตามเกณฑ์อยู่ในระดับพอใช้ได้ จำนวน 3 เล่ม คือ พระร่วง เสียงก้องจากโรงเรียนเชิงเขา และกฤษณาสนน่อง

5. เนื้อหาส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ครุมีความเห็นดังนี้

5.1 หนังสือที่มีคุณภาพตามเกณฑ์อยู่ในระดับดี จำนวน 7 เล่ม คือ เล่าเรื่องรามเกียรติ์ ขุนช้างขุนแผน เล่าเรื่องอิเหนา เสกข์ประพาสต้น ปาดงพงพี ลาปลาวาฬ และพระร่วง

5.2 หนังสือที่มีคุณภาพตามเกณฑ์อยู่ในระดับพอใช้ได้ จำนวน 3 เล่ม คือ เสียงก้องจากโรงเรียนเชิงเขา นิทราชาคริต และกฤษณาสนน่อง

ตอนที่ 1.2 เนื้อหาความจุประสงค์หมวดภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

1. เนื้อหาความจุประสงค์ข้อที่ 4 ครุมีความเห็น ดังนี้

1.1 หนังสือที่มีคุณภาพตามเกณฑ์อยู่ในระดับดี จำนวน 7 เล่ม คือ เสกข์ประพาสต้น เล่าเรื่องอิเหนา ขุนช้างขุนแผน เล่าเรื่องรามเกียรติ์ ลาปลาวาฬ พระร่วง และปาดงพงพี

1.2 หนังสือที่มีคุณภาพตามเกณฑ์อยู่ในระดับพอใช้ได้ จำนวน 3 เล่ม คือ กฤษณาสนน่อง เสียงก้องจากโรงเรียนเชิงเขา และนิทราชาคริต

2. เนื้อหาตามจุประสงค์ข้อที่ 5 ครุมีความเห็นดังนี้

2.1 หนังสือที่มีคุณภาพตามเกณฑ์อยู่ในระดับดี จำนวน 3 เล่ม คือ เสียงก้องจากโรงเรียนเชิงเขา กฤษณาสนน่อง และลาปลาวาฬ

2.2 หนังสือที่มีคุณภาพตามเกณฑ์อยู่ในระดับพอใช้ได้ จำนวน 7 เล่ม คือ ลาปลาวาฬ เสกข์ประพาสต้น พระร่วง เล่าเรื่องอิเหนา เล่าเรื่องรามเกียรติ์ ปาดงพงพี และนิทราชาคริต

3. เนื้อหาตามจุดประสงค์ข้อที่ 6 คุรุมีความเห็นดังนี้

3.1 หนังสือที่มีคุณภาพตามเกณฑ์อยู่ในระดับดี จำนวน 9 เล่ม คือ
เล่าเรื่องรามเกียรติ์ ขุนช้างขุนแผน ภูษณาสอนน้อง เล่าเรื่องอิเหนา นิทราชาคริต
พระร่วง เสียงก้องจากโรงเรียนเชิงเขา ล่าปลาวาฬ และป่าดงพงพี

3.2 หนังสือที่มีคุณภาพตามเกณฑ์อยู่ในระดับพอใช้ได้ จำนวน 1 เล่ม
คือ เสด็จประพาสต้น

4. เนื้อหาตามจุดประสงค์ข้อที่ 7 คุรุมีความเห็นดังนี้

4.1 หนังสือที่มีคุณภาพตามเกณฑ์อยู่ในระดับดีจำนวน 7 เล่ม คือ
ขุนช้างขุนแผน เล่าเรื่องรามเกียรติ์ นิทราชาคริต พระร่วง ภูษณาสอนน้อง และเสด็จ
ประพาสต้น สำหรับหนังสืออีก 3 เรื่อง คือเสียงก้องจากโรงเรียนเชิงเขา ป่าดงพงพี
และล่าปลาวาฬ เป็นหนังสือแปลจึงมิได้เสนอเนื้อหาตามจุดประสงค์ข้อนี้

ค่านilaianการเขียน

1. ภาษา คุรุมีความเห็นดังนี้

1.1 หนังสือที่มีคุณภาพตามเกณฑ์อยู่ในระดับดี จำนวน 8 เล่ม คือ
เสด็จประพาสต้น เสียงก้องจากโรงเรียนเชิงเขา ขุนช้างขุนแผน เล่าเรื่องรามเกียรติ์
เล่าเรื่องอิเหนา นิทราชาคริต ป่าดงพงพี และพระร่วง

1.2 หนังสือที่มีคุณภาพตามเกณฑ์อยู่ในระดับพอใช้ได้ จำนวน 2 เล่ม
คือ ล่าปลาวาฬ และภูษณาสอนน้อง

2. โครงเรื่องและการดำเนินเรื่อง คุรุมีความเห็นดังนี้

2.1 หนังสือที่มีคุณภาพตามเกณฑ์อยู่ในระดับดี ทั้งหมดจำนวน 10 เล่ม
คือ เล่าเรื่องรามเกียรติ์ ขุนช้างขุนแผน เล่าเรื่องอิเหนา ป่าดงพงพี เสด็จประพาสต้น
พระร่วง เสียงก้องจากโรงเรียนเชิงเขา นิทราชาคริต ล่าปลาวาฬ และภูษณาสอนน้อง

3. ตัวละคร คุรุมีความเห็นดังนี้

3.1 หนังสือที่มีคุณภาพตามเกณฑ์อยู่ในระดับดี จำนวน 9 เล่ม คือ
ขุนช้างขุนแผน ป่าดงพงพี เสียงก้องจากโรงเรียนเชิงเขา

3.2 หนังสือที่มีคุณภาพตามเกณฑ์อยู่ในระดับพอใช้ได้ จำนวน 1 เล่ม
คือ ทัศนศึกษาตอนน้อง

4. การเขียน ครูมีความเห็นดังนี้

4.1 หนังสือที่มีคุณภาพตามเกณฑ์อยู่ในระดับดีทั้งหมด จำนวน 10 เล่ม
คือ ขุนช้างขุนแผน เสียงก้องจากโรงเรียนเชิงเขา พระร่วง ล่าปลาวาฬ เล่าเรื่อง
รามเกียรติ์ ทัศนศึกษาตอนน้อง เสด็จประพาสต้น เล่าเรื่องอิเหนา นิราชาคริต และป่าดงพงพี
ด้านรูปเล่ม

1. ขนาด ครูมีความเห็นดังนี้

1.1 หนังสือที่มีคุณภาพตามเกณฑ์อยู่ในระดับดีทั้งหมด จำนวน 10 เล่ม
คือ เสด็จประพาสต้น เล่าเรื่องอิเหนา ล่าปลาวาฬ พระร่วง เสียงก้องจากโรงเรียน
เชิงเขา นิราชาคริต ทัศนศึกษาตอนน้อง ป่าดงพงพี ขุนช้างขุนแผน และเล่าเรื่องรามเกียรติ์

2. กระดาษ ครูมีความเห็นดังนี้

2.1 หนังสือที่มีคุณภาพตามเกณฑ์อยู่ในระดับดี จำนวน 3 เล่ม คือ
เล่าเรื่องอิเหนา ขุนช้างขุนแผน และเล่าเรื่องรามเกียรติ์

2.2 หนังสือที่มีคุณภาพตามเกณฑ์อยู่ในระดับพอใช้ได้ จำนวน 3 เล่ม
คือ ล่าปลาวาฬ เสียงก้องจากโรงเรียนเชิงเขา และพระร่วง

2.3 หนังสือที่มีคุณภาพตามเกณฑ์อยู่ในระดับควรปรับปรุง จำนวน 4 เล่ม
คือ เสด็จประพาสต้น ทัศนศึกษาตอนน้อง นิราชาคริต และป่าดงพงพี

3. ปก ครูมีความเห็นดังนี้

3.1 หนังสือที่มีคุณภาพตามเกณฑ์อยู่ในระดับดี จำนวน 5 เล่ม คือ
เล่าเรื่องอิเหนา ขุนช้างขุนแผน เสียงก้องจากโรงเรียนเชิงเขา และเล่าเรื่องรามเกียรติ์

3.2 หนังสือที่มีคุณภาพตามเกณฑ์อยู่ในระดับพอใช้ได้ จำนวน 4 เล่ม
คือ ป่าดงพงพี ทัศนศึกษาตอนน้อง เสด็จประพาสต้น และนิราชาคริต

3.3 หนังสือที่มีคุณภาพตามเกณฑ์อยู่ในระดับควรปรับปรุง จำนวน 1 เล่ม
คือ พระร่วง

4. ภาพประกอบ ครุมีความเห็นดังนี้

4.1 หนังสือที่มีคุณภาพตามเกณฑ์อยู่ในระดับดี จำนวน 2 เล่ม คือ เล่าเรื่องอิเหนา และเล่าเรื่องรามเกียรติ์

4.2 หนังสือที่มีคุณภาพตามเกณฑ์อยู่ในระดับพอใช้ได้ จำนวน 4 เล่ม คือ เสียงก้องจากโรงเรียนเชิงเขา ขุนช้างขุนแผน ล่าปลาวาฬ และพระร่วง

4.3 ไม่มีค่าระดับคะแนนจำนวน 4 เล่ม เนื่องจากไม่มีภาพประกอบคือ ป่าคงพงพี เสด็จประพาสต้น ภูเขาสอนน้อง และนิทราชาคริต

5. การพิมพ์ ครุมีความเห็นดังนี้

5.1 หนังสือที่มีคุณภาพตามเกณฑ์อยู่ในระดับดีทั้งหมด 10 เล่ม คือ เสด็จประพาสต้น เสียงก้องจากโรงเรียนเชิงเขา ภูเขาสอนน้อง นิทราชาคริต เล่าเรื่องอิเหนา พระร่วง ขุนช้างขุนแผน ป่าคงพงพี ล่าปลาวาฬ และเล่าเรื่องรามเกียรติ์

6. ขนาดอักษร ครุมีความเห็นดังนี้

6.1 หนังสือที่มีคุณภาพตามเกณฑ์อยู่ในระดับดี จำนวน 5 เล่ม คือ เล่าเรื่องอิเหนา เสียงก้องจากโรงเรียนเชิงเขา เล่าเรื่องรามเกียรติ์ ขุนช้างขุนแผน และพระร่วง

6.2 หนังสือที่มีคุณภาพตามเกณฑ์อยู่ในระดับพอใช้ได้ จำนวน 5 เล่ม คือ ล่าปลาวาฬ เสด็จประพาสต้น ป่าคงพงพี ภูเขาสอนน้อง และนิทราชาคริต

7. การเข้าเล่ม ครุมีความเห็นดังนี้

7.1 หนังสือที่มีคุณภาพตามเกณฑ์อยู่ในระดับดี ทั้งหมดจำนวน 10 เล่ม คือ เล่าเรื่องอิเหนา พระร่วง ขุนช้างขุนแผน เสด็จประพาสต้น เล่าเรื่องรามเกียรติ์ ล่าปลาวาฬ เสียงก้องจากโรงเรียนเชิงเขา นิทราชาคริต ป่าคงพงพี และภูเขาสอนน้อง

จากการพิจารณาสรุปรวมเกณฑ์แต่ละด้านปรากฏผลดังนี้

ด้านเนื้อหา

ตอนที่ 1.1 ตามความหมายของหนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่าน

1. หนังสือทุกเล่มมีคุณภาพตามเกณฑ์อยู่ในระดับดีและระดับพอใช้ได้
จำนวน 5 เล่ม เท่ากัน

ตอนที่ 1.2 ตามจุดประสงค์หมวดภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

1. หนังสือทุกเล่มมีเนื้อหาตรงตามจุดประสงค์หมวดภาษาไทยทุกข้อ
ยกเว้นหนังสือแปล 3 เรื่อง ที่มีได้มีเนื้อหาตรงตามจุดประสงค์ข้อที่ 7

2. หนังสือทุกเล่มมีคุณภาพตามเกณฑ์อยู่ในระดับดีและระดับพอใช้ได้
จำนวน 5 เล่ม เท่ากัน

ด้านลีลาการเขียน

หนังสือส่วนใหญ่มีคุณภาพด้านลีลาการเขียนอยู่ในระดับดี

ด้านรูปแบบ

หนังสือทุกเล่มมีคุณภาพตาม เกณฑ์อยู่ในระดับดีและระดับพอใช้ได้ จำนวน 5 เล่ม เท่ากัน.

อภิปรายผล

1. จากผลการวิจัยพบว่าหนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่านที่กระทรวง
ศึกษาธิการกำหนดนั้น เล่มที่ครูส่วนใหญ่นิยมใช้มีจำนวนเพียง 10 เล่มเท่านั้น ทั้งนี้เนื่องจาก
หมวดภาษาไทยส่วนใหญ่เน้นด้านทักษะเป็นสำคัญ ดังนั้น จึงมีการกำหนดหนังสือที่ส่งเสริมทักษะ
แก่ผู้เรียนไว้หลายประเภท อาทิ หนังสืออ่านนอกเวลา เป็นต้น ซึ่งจัดอยู่ในประเภทหนังสือให้
ความรู้และความบันเทิงคล้ายกัน ฉะนั้นครูจึงอาจให้ความสนใจเฉพาะหนังสือดังกล่าว เพราะ
เป็นหนังสือที่ใช้สอนโดยตรง สาเหตุสำคัญอีกประการคือ หนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริม
การอ่านนี้ แม้จะมีกำหนดไว้ในหลักสูตรมานานแล้วก็ตาม แต่เพิ่งจะมีการส่งเสริมให้ใช้
อย่างจริงจังเมื่อไม่นานมานี้เอง จึงอาจทำให้ไม่เป็นที่ทราบ และนิยมอ่านกันอย่างแพร่หลาย
ทั้งหนังสือที่กำหนดให้บางเล่มพิมพ์มานานแล้ว ยังไม่ได้จัดพิมพ์ใหม่ ทำให้หนังสือเหล่านั้นหาย
ไปจากห้องสมุด บรรณารักษ์จึงไม่อาจจัดหามาสนองความต้องการของครูได้

2. จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า ด้านเนื้อหา ตามความหมายของหนังสืออ่านเพิ่มเติม
และส่งเสริมการอ่าน อยู่ในระดับดีและพอใช้ได้ แสดงว่า เนื้อหาของหนังสือจะมีความเด่น
ในแต่ละด้านต่างกันตามประเภทของหนังสือ แต่หนังสือทุกเล่มก็สามารถช่วยส่งเสริมการเรียน
การสอนตามหลักสูตรให้กว้างขวางมีคุณค่า มีความทันสมัย ให้ความสนุกสนาน และส่งเสริม

นิสัยรักการอ่านอีกด้วย ด้านเนื้อหาตามจุดประสงค์ของหมวดภาษาไทยตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น เนื้อหาของหนังสือสนองตามจุดประสงค์ข้อที่ 4 5 6 และ 7 อยู่ในระดับดีและพอใช้ได้ ทั้งนี้เพราะหลักสูตรทั้ง 4 ข้อนั้นเน้นทักษะด้านการอ่านเป็นสำคัญ สำหรับจุดประสงค์ข้อที่ 1 2 และ 3 มิได้นำมาศึกษาในครั้งนี้อาจเพราะจุดประสงค์ข้อดังกล่าวเน้นด้านความรู้ และความเข้าใจ แต่หนังสือที่นำมาวิเคราะห์ครั้งนี้จัดอยู่ในประเภทสารคดี บันเทิงคดี และวรรณคดี ฉะนั้นเนื้อหาจึงมิได้สนองตามจุดประสงค์ข้อนี้เลย ด้านลีลาการเขียนหนังสือมีคุณภาพอยู่ในระดับดี เป็นส่วนใหญ่ ด้านรูปเล่มหนังสือมีคุณภาพอยู่ในระดับดีและพอใช้ได้ ..

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้เขียนหนังสือ

ควรศึกษาจุดประสงค์หมวดภาษาไทยและหลักเกณฑ์ของหนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่าน ตลอดจนศึกษาคูณลักษณะหนังสือที่ดีสำหรับเด็ก รวมทั้งความสนใจและความต้องการของเด็กอย่างลึกซึ้ง เพื่อเป็นแนวทางในการแต่งหนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่านที่เหมาะสมต่อไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับสำนักพิมพ์

ควรจัดพิมพ์ผลงานของนักเขียนที่มีผลงานดีเด่นเสนอต่อหน่วยงานของรัฐ เพื่อกำหนดให้เป็นหนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่านในหมวดวิชาต่าง ๆ รวมทั้งควรพิจารณาปรับปรุงรูปเล่มของหนังสือให้มีความทนทานและดึงดูดใจให้น่าอ่าน และในการพิมพ์ใหม่ทุกครั้ง ควรระบุให้ผู้ใดทราบว่ามีการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่

3. ข้อเสนอแนะสำหรับกระทรวงศึกษาธิการ

3.1 จากการศึกษาค้างครั้งนี้พบว่าหนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่านหมวดภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด จำนวนหนังสือทั้งหมด 26 เล่ม มีครุนิยมใช้มากเพียง 10 เล่ม ดังนั้นทางกระทรวงควรประชาสัมพันธ์หนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่าน หมวดภาษาไทยและหมวดวิชาต่าง ๆ ในระดับชั้นต่าง ๆ อย่างกว้างขวางและติดตามผลการแจกหนังสือดังกล่าวอย่างทั่วถึงและรวดเร็ว

3.2 การกำหนดหนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่านหมวดภาษาไทย นั้น ควรพิจารณาเนื้อหาของหนังสือให้สนองจุดประสงค์ของหมวดภาษาไทย ตามหลักสูตร

ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นครบทุกข้อ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจุดประสงค์ข้อที่ 1 2 และ 3

3.2 ควรกำหนดหลักเกณฑ์ ขอบเขตและจุดมุ่งหมายในการแต่งหนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่านให้แน่นอน เพื่อผู้แต่งจะได้ยึดเป็นแนวทางในการแต่งหนังสือให้เสริมความรู้ตามหลักสูตรอย่างกว้างขวางพอเหมาะกับระดับชั้นและวัยเด็กอย่างจริงจัง

3.3 ควรพิจารณาคัดเลือกหนังสือหรือวรรณกรรมร่วมสมัยที่ดีเด่นประเภทต่าง ๆ มากำหนดเป็นหนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่านหมวดวิชาต่าง ๆ เพื่อพัฒนานิสัยรักการอ่านให้เกิดแก่เด็ก

3.4 ควรส่งเสริมให้มีการผลิตหนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่านอย่างกว้างขวาง ตลอดจนพิจารณานำหนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่านที่ดีพิมพ์มานานแล้ว แต่เนื้อหายังมีคุณค่ามาปรับปรุงใหม่ทั้งในค่านเนื้อหาและรูปเล่ม

3.5 ควรสอบถามความคิดเห็นและความต้องการของครูเกี่ยวกับหนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่าน และก่อนนำหนังสือออกใช้ควรทดลองถามความเห็นของนักเรียน ครู และผู้เกี่ยวข้องเพื่อนำข้อบกพร่องมาปรับปรุงแก้ไขให้เป็นหนังสือที่มีคุณภาพเหมาะสมกับนักเรียนอย่างแท้จริง

4. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

4.1 ในการวิเคราะห์หนังสือ ควรให้บรรณรักษ์ได้ร่วมวิเคราะห์ด้วย

4.2 ถ้าถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับเนื้อหา สிลาการเขียน และรูปเล่มด้วย น่าจะเป็นประโยชน์ยิ่งขึ้น

4.3 ควรวิเคราะห์หนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่านในหมวดวิชาอื่น ๆ และในระดับชั้นอื่น ๆ อีกด้วย

4.4 ควรเพิ่มจำนวนผู้วิเคราะห์ให้มากขึ้น

4.5 ควรเลือกกระทำกับโรงเรียนทุกภาคของประเทศ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กอ สวัสดิพิพาณิชย์ "ศิลปศึกษากับการพัฒนาประเทศ" ใน เอกสารประกอบการสอน วิชาศิลปศึกษาชั้นมัธยม หน้า 5 หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู 2513
- กองแก้ว เจริญอักษร "ความสนใจและรสนิยมของเด็กวัยรุ่นที่มีต่อการอ่านหนังสือ" ครูศาสตร์ 1 - 2 : 40 - 42 กุมภาพันธ์ - พฤษภาคม 2517
- จอย นันทวัชรินทร์, มล. "โครงการจัดพิมพ์หนังสือสำหรับเด็กของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย" วารสารห้องสมุด 17(1) : 44 มกราคม - กุมภาพันธ์ 2516
- จำนวน คล่องการเขียน "หนังสืออ่านประกอบ" ประชาศึกษา 21(7) : 408 กุมภาพันธ์ 2513
- จินตนา ไบลาชัย "หนังสือเรียนที่ไม่ใช่แบบเรียน" ประชาศึกษา 28(8) : 20 - 25 มีนาคม 2520
- จุติมา สัจจนันท์ การเลือกและการจัดหาวัสดุห้องสมุด หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู 2523, 195 หน้า (เอกสารการนิเทศการศึกษา ฉบับที่ 230)
- ทรศनिया ถิลาณมิตร "ห้องสมุดโรงเรียน ภูมิบรรณารักษ์ และการปฏิบัติการศึกษา" ครูศาสตร์ 4 : 46 สิงหาคม - ตุลาคม 2517
- นารัตน์ อยู่กิจศิรัย การวิเคราะห์หนังสืออ่านเพิ่มเติมหมวดสังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ปรินิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2520, 95 หน้า อักสาเนา
- นิรมล คุณาพงศ์ศิริ การวิเคราะห์หนังสือและบทความประกอบการเรียนวิชา วิทยาศาสตร์ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปรินิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2523, 71 หน้า อักสาเนา

บันลือ พดกษะวัน วรรณกรรมกับเด็ก ไทยวัฒนาพานิช 2521, 138 หน้า

ภาษาและหนังสือแห่งประเทศไทย, สมาคม รายงานการสัมมนาเรื่องการจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก สมาคมภาษาและหนังสือแห่งประเทศไทยและคณะกรรมการแห่งชาติ เพื่อจัดงานปีหนังสือระหว่างชาติ 2515, 281 หน้า

✓ ภิญโญ สาร หลักบริหารการศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 2 วัฒนาพานิช 2516, 695 หน้า

✓ ภูมิพลอดุลยเดช, พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว "พระราชดำรัสในพิธีเปิดงานปีหนังสือระหว่างชาติและงานแสดงการพิมพ์แห่งประเทศไทยครั้งที่ 3" วารสารสภาการศึกษาแห่งชาติ 6(7) : 58 กุมภาพันธ์ 2515

แมนมาส ขวลิต "หนังสือสำหรับเด็กและเยาวชน" จันทร์เกษม 69 : 4 - 15 มีนาคม - เมษายน 2509

รัฐจวน อินทรกำแหง วรรณกรรมสำหรับเด็กและวัยรุ่น ดวงกมล 2517, 125 หน้า

✓ รัตนา ภาชาฤทธิ์ บรรณนิทัศน์สังเขปหนังสืออ่านเพิ่มเติมวิชาภาษาไทย เล่ม 1 กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ 2519, 46 หน้า

_____ "หนังสืออ่านเพิ่มเติมช่วยเสริมทักษะ" วิทยจารย์ 73 : 46 พฤศจิกายน 2519

วีระ ค.สุวรรณ "คำบรรยายของนายวีระ ค.สุวรรณ" ใน รายงานการสัมมนาเรื่องการจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก ณ ศูนย์ฝึกอบรมครูกรมสามัญศึกษา เมื่อ 17 - 20 กุมภาพันธ์ 2515 หน้า 89 - 90 สมาคมภาษาและหนังสือแห่งประเทศไทย 2515

วชิ แตรสังข์ การศึกษาแบบ สี่ และขนาดของภาพประกอบแบบเรียนที่นักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายชอบ ปริญญาโท กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2514, 133 หน้า อัดต๋ำเนา

ไวลี, ชาร์ห์ "ลักษณะหนังสือที่เด็กชอบ" ใน เอกสารประกอบการประชุมปฏิบัติการเขียนหนังสือสำหรับเด็ก ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เมื่อ 18 - 28 พฤษภาคม 2523 หน้า 2 (ร.3/2523) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2523

ศรีนาก สุริยะ "การเขียนชีวประวัติบุคคลสำคัญ" ใน รายงานการสัมมนาเรื่องหนังสือสำหรับเด็กกลุ่มอายุ 11 - 16 ปี หน้า 128 - 133 กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ 2510

ศึกษาธิการ, กระทรวง หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 กรุงเทพฯ 2520,
259 หน้า

สมทรง สัตะลาพันธ์ การศึกษาเกี่ยวกับลักษณะหนังสือที่เด็กชอบ วิทยานิพนธ์ คม.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2518, 126 หน้า อักษรย่อ

สุกัญญา โชติภพพิช การวิเคราะห์แบบเรียนวรรณคดีไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

วิทยานิพนธ์ คม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2518, 149 หน้า อักษรย่อ

หทัย หทัยภิมย์ "ศัลยกรรมแบบเรียน" วารสารวิโรฒพัฒนโลก 4(1) : 83-98

เมษายน - กรกฎาคม 2521

Best, John W. Research in Education. 3 rd ed., New Jersey
Prentice Hall, 1977. 430 p.

✓ Farrant, J.S. Principle and Prattice of Education. London,
Longman, 1970. 215 p.

Guilford, J.P. Fundamental Statistics in Psychology and Education.
New York, McGraw Hill, 1965. 605 p.

Horn, Marion Van. Give Children Wings : A Manual on How to Write
for Children. New York, Comittee on World Literacy and
Christian Literature, 1970. 109 p.

✓ Kulshreshtha, Indira. Supplementary Readers - Prepatation and
Evaluation. New Delhi, National Council of Education Research
and Training, 1972. 86 p.

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามเพื่อวิเคราะห์หนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่าน
หมวดภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

พฤศจิกายน 2523

กราบเรียนท่านอาจารย์หมวกภาษาไทยที่เคารพ

ดิฉันกำลังทำปริญญานิพนธ์เรื่อง "การวิเคราะห์หนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่านหมวกภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น" หนังสือเล่มนี้กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นผู้จัดทำ และกำหนดให้เป็นหนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่าน โดยมีจุดประสงค์จะช่วยเสริมทักษะเพิ่มเติมความรู้ให้แก่เด็กอย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น นอกเหนือจากแบบเรียน ช่วยปลูกฝังให้เด็กมีนิสัยรักการอ่าน ตลอดจนรู้จักศึกษาคนควาควยตนเอง

ดิฉันจึงใคร่ขอความกรุณาจากท่าน ช่วยวิเคราะห์หนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่านเล่มนี้ ในด้านเนื้อหา ลีลาการเขียน และรูปเล่ม อย่างเป็นจริงที่สุด และขอได้โปรดอ่านเกณฑ์วิเคราะห์อย่างละเอียดและดูหนังสือแต่ละเล่มขณะทำการวิเคราะห์ด้วย ผลการวิเคราะห์จะกล่าวถึงเป็นส่วนรวมไม่ได้เจาะจงถึงผู้ใดโดยเฉพาะ การวิเคราะห์ของท่านมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการวิจัยครั้งนี้ ผลการวิจัยจะทำให้ทราบข้อเท็จจริง และเป็นแนวทางในการปรับปรุงหนังสืออ่านเพิ่มเติม และส่งเสริมการอ่านหมวกภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นให้เหมาะสมต่อไป ดิฉันขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ เป็นอย่างสูง

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวนงลักษณ์ ชัยหาค)

นิสิตปริญญาโท บรรณารักษศาสตร์

แบบสอบถามเพื่อวิเคราะห์หนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่าน หมวดภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

คำชี้แจง แบบสอบถามเพื่อวิเคราะห์หนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่านหมวดภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นประกอบด้วย

1. เกณฑ์วิเคราะห์หนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่าน หมวดภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ด้านเนื้อหา ด้านสื่อการเขียน และด้านรูปเล่ม
2. แบบสอบถามรายละเอียดส่วนตัวของครูผู้สอนภาษาไทย
3. ตารางวิเคราะห์หนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่าน หมวดภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ตารางวิเคราะห์ด้านเนื้อหา

ตอนที่ 1.1 ตารางวิเคราะห์เนื้อหาตามความหมายของ
หนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่าน

ตอนที่ 1.2 ตารางวิเคราะห์เนื้อหาตามจุดประสงค์ของ
หมวดภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ตอนที่ 2 ตารางวิเคราะห์ด้านสื่อการเขียน

ตอนที่ 3 ตารางวิเคราะห์ด้านรูปเล่ม

เกณฑ์วิเคราะห์หนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่าน หมวดภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

เกณฑ์วิเคราะห์ค่านี้อาหา (2 ตอน)

ตอนที่ 1 เกณฑ์วิเคราะห์เนื้อหาตามความหมายของหนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่าน

1. เนื้อหาช่วยเพิ่มเติมความรู้ในแบบเรียน
2. เนื้อหาส่งเสริมการเรียนรู้การสอนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
3. เนื้อหาเหมาะสมกับระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
4. เนื้อหาให้ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน
5. เนื้อหาให้ข้อคิดและคติสอนใจ
6. เนื้อหาส่งเสริมและปลูกฝังค่านิยมที่ดีงาม
7. เนื้อหาให้ความรู้และข้อมูลที่ใช้ได้ในปัจจุบัน
8. เนื้อหาเหมาะสมกับสภาพเหตุการณ์ในสังคมปัจจุบัน
9. เนื้อหาให้ความสนุกสนาน สนองอารมณ์ผู้อ่าน
10. เนื้อหาส่งเสริมให้เกิดนิสัยรักการอ่าน

ตอนที่ 2 เกณฑ์วิเคราะห์เนื้อหาตามจุดประสงค์ของหมวดภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

1. เนื้อหาส่งเสริมชักจูงให้รักการอ่านและการค้นคว้า
2. เนื้อหาส่งเสริมการแสดงความรู้ ความคิดเห็น
3. เนื้อหาส่งเสริมความสามารถด้านสรุปเรื่องและข้อความ
4. เนื้อหาช่วยให้แยกข้อความที่เป็นข้อเท็จจริงกับความคิดเห็น
5. เนื้อหาช่วยให้มีความเข้าใจและหยั่งเห็นแนวปฏิบัติที่ถูกต้อง
6. เนื้อหาเสนอในรูปแบบงานเขียนและงานประพันธ์ เช่น นวนิยาย เรื่องสั้น บทความ คำกลอน ฯลฯ

7. เนื้อหาส่งเสริมความรู้ด้านการวิจารณ์หนังสือและวรรณกรรม
8. เนื้อหาช่วยให้ทัศนคติข้อเสียในเรื่องใด
9. เนื้อหาช่วยให้รู้จักเปรียบเทียบเนื้อเรื่องและอุปนิสัยตัวละคร
10. เนื้อหาช่วยให้เกิดความรักและความนิยมในภาษาและวรรณคดีไทย
11. เนื้อหาทำให้มีความสุขและพอใจใครศึกษาวรรณคดีไทย
12. เนื้อหาช่วยให้เห็นคุณค่าของวรรณคดีไทย

เกณฑ์วิเคราะห์ค่านีลการเขียน

1. ภาษาที่ใช้ไพเราะ สละสลวย
2. ภาษาชัดเจน เข้าใจง่าย และเหมาะสมกับระดับอายุของเด็ก
3. คำศัพท์ไม่ยากเกินไป ถ้าเป็นศัพท์ยากจะมีคำอธิบายศัพท์กำกับด้วย
4. โครงเรื่องมีการกระทำซึ่งชวนให้ติดตามอ่านจนจบ
5. โครงเรื่องเหมาะสมกับประเภทของหนังสือ
6. การดำเนินเรื่องมีความต่อเนื่อง และการเคลื่อนไหวเป็นไปตามลำดับ
7. การใช้ภาษาเหมาะสมตามกาลสมัยในเนื้อเรื่อง
8. บุคลิกตัวละครมีความสมจริง
9. บทสนทนาเป็นธรรมชาติและสมจริงตามสภาพในเรื่อง
10. ตัวละครมีความเปลี่ยนแปลง หรือเติบโตตามกาลเวลาในเนื้อเรื่อง
11. นิสัยของตัวละครสม่ำเสมอ
12. พฤติกรรมของตัวละครถูกต้องกับหลักจิตวิทยา
13. ลีลาการเขียนช่วยให้ผู้อ่านมองเห็นแก่นของเรื่องชัดเจน
14. ผู้เขียนสอดแทรกแนวคิดที่เป็นประโยชน์

15. ตอนจบจะแก้ปัญหาที่ผู้เขียนผูกปมไว้ในตอนแรก
16. ลักษณะการจบทำให้ผู้อ่านเกิดความประทับใจ

เกณฑ์วิเคราะห์งานรูปเล่ม

1. ขนาดรูปเล่มพอเหมาะ
2. ความหนาของหนังสือพอเหมาะ
3. กระดาษที่ใช้พิมพ์มีคุณภาพไ้มาตรฐาน
4. กระดาษที่ใช้พิมพ์รูปมีคุณภาพไ้มาตรฐาน
5. กระดาษปกเป็นกระดาษแข็งมีความทนทาน
6. หน้าปกมีภาพและสีส่นดึงดูดใจ
7. ภาพปกสามารถอธิบายเรื่องราวในเนื้อหาได้และมีความสอดคล้องกับเรื่อง
8. ภาพประกอบสวยงามและชัดเจน
9. ภาพประกอบถูกต้อง ตรงกับธรรมชาติและความเป็นจริง
10. ภาพประกอบสอดคล้องและสัมพันธ์กับเนื้อเรื่องในแต่ละตอน
11. ชื่อเรื่องถูกต้องตรงกันทั้งบนปกด้านนอกและหน้าปกใน
12. การจัดทำพอเหมาะมีการเว้นที่ว่างรอบขอบทั้ง 4 ด้าน ๆ ละประมาณ 1.5 - 3 ซม.
13. พิมพ์ตัวสะกด การันต์ สระ พยัญชนะ วรรณยุกต์ ใช้เครื่องหมายต่าง ๆ และวางวรรคตอนถูกต้อง
14. อักษรที่พิมพ์มองเห็นชัดเจน เป็นระเบียบ สม่่าเสมอ น่าอ่าน
15. การพิมพ์แต่ละหน้ามีข้อความครบถ้วน
16. ตัวอักษรมีขนาดโตพออ่านได้สบายตา
17. ใช้ตัวอักษรที่มีลักษณะพิเศษ เช่น ตัวคำหนา หรือตัวเอนเพื่อเน้นข้อความสำคัญ

18. การเขียนเล่มแข็งแรงทนทานไม่หลกง่าย
19. การเข้าเล่มดี สามารถเปิดอ่านสะดวก
20. การตัดกระดาษทั้งสามด้านของเล่ม (ยกเว้นสัน) เรียบร้อย
21. การเรียงหน้าครบจำนวนทั้งเรื่อง
22. การเรียงลำดับหน้าถูกต้อง

แบบสอบถามรายละเอียดส่วนตัว

โปรดเติมคำหรือข้อความลงในช่องว่างต่อไปนี้

1. ท่านเป็นครูมาแล้วเป็นเวลา.....ปี
2. ท่านสอนวิชาในหมวดภาษาไทยมาเป็นเวลา.....ปี
3. วุฒิในขณะนี้คือ.....
4. วิชาในหมวดภาษาไทยที่ท่านสอนได้แก่

ก.....	สัปดาห์ละ.....ชั่วโมง
ข.....	สัปดาห์ละ.....ชั่วโมง
ค.....	สัปดาห์ละ.....ชั่วโมง
ง.....	สัปดาห์ละ.....ชั่วโมง

ตารางวิเคราะห์หนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่าน หมวดภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

คำชี้แจง โปรดให้คะแนนหนังสือในด้านต่าง ๆ ลงในช่องเกณฑ์วิเคราะห์ โดยให้คะแนน
 ดังนี้ (โปรดให้คะแนนเฉพาะเล่มที่ท่านเคยใช้)

5	คะแนน	หมายถึง	ดีมาก
4	คะแนน	หมายถึง	ดี
3	คะแนน	หมายถึง	พอใช้ได้
2	คะแนน	หมายถึง	ควรปรับปรุง
1	คะแนน	หมายถึง	ยังใช้ไม่ได้

ตารางวิเคราะห์หนังสืออ่าน	ชื่อหนังสือ
เพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่าน	นิทานโบราณคดีฉบับคัดเลือก เล่ม 1
มหาวิทยาลัยไทย ชุมชนมศึกษาคอนตัน	นิทานโบราณคดีฉบับคัดเลือก เล่ม 2
	เสด็จประพาสคนในรัชกาลที่ 5
	คนไททั้งแผ่นดิน
	ป่าดงพงพี ตอนโมวกลี
	ลาปลาวาฬ
	เสียงก้องจากโรงเรียนเชิงเขา
	มาแต่กระยาหนั้น
	เสียงพิณเสนาะใสในพม่า
	ไม่เป็นไรลืมเสียเถิดและอ้อมไว้มิชักสน
	สุวัณปัญญา
	เรื่องสั้นของเขาวุฒนิกเขียนพ.ศ. 2519
	ความเรียงเชิงสร้างสรรค์ พ.ศ. 2519
	ขุนช้าง ขุนแผน
	เล่าเรื่องรามเกียรติ์
	เล่าเรื่องอิเหนา
	นิทานร้อยรศคำกาพย์ เล่ม 1
	นิทานร้อยรศคำกาพย์ เล่ม 2
	นิทานร้อยรศคำโคลง
	นิทานภาพกาพย์กลอน เล่ม 1
	นิทานภาพกาพย์กลอน เล่ม 2
	บทร้อยกรองของเขาวุฒนิกเขียน
	กฤษณาสูบนอง
	โคลงสี่สุภาพเรื่องพระราชพงศาวดารและสุภาพนิคโลกนิติ
	พระร่วง
	นิราชาคริต
เนื้อหาตามความหมายของหนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริม	
การอ่าน	
1. เนื้อหาช่วยเพิ่มความรู้อย่าง	
แบบเรียน	
2. เนื้อหาส่งเสริมการเรียนรู้	
การสอนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น	
3. เนื้อหาเหมาะสมกับระดับ	
มัธยมศึกษาตอนต้น	
4. เนื้อหาให้ความรู้ที่เป็นประโยชน์	
ต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน	

(ต่อ)

เกณฑ์วิเคราะห์เนื้อหา

ชื่อหนังสือ	
นิทานโบราณคดีฉบับคัดเลือก เล่ม 1	
นิทานโบราณคดีฉบับคัดเลือก เล่ม 2	
เสด็จประพาสต้นในรัชกาลที่ 5	
คุณโทหึงแผนดิน	
ปากงพงพี ตอนโมวกลี	
ลาปลาวาฬ	
เสียงก้องจากโรงเรียนเชิงเขา	
มาแต่กระยาหัง	
เสียงพิณเสนาะใสในพม่า	
ไม่เป็นไรลืมเสียเถิดและออมไว้มัซซัน	
สุวรรณปัญญา	
เรื่องสั้นของเขาวชนักเขียน พ.ศ. 2519	
ความเรียงเชิงสร้างสรรค์ พ.ศ. 2519	
ขุนช้าง ขุนแผน	
เล่าเรื่องรามเกียรติ์	
เล่าเรื่องอิเหนา	
นิทานร้อยรศค่ากัพย์ เล่ม 1	
นิทานร้อยรศค่ากัพย์ เล่ม 2	
นิทานร้อยรศค่าโคลง	
นิทานภาพกัพย์กลอน เล่ม 1	
นิทานภาพกัพย์กลอน เล่ม 2	
บทร้อยกรองของเขาวชนักเขียน	
กฤษณาสุนนง	
โคลงดีสุภาพเรื่องพระราชพงศาวดารและ	
สุภาพโลกนิติ	
พระร่วง	
นิทราชาคริต	

5. เนื้อหาให้หาคำและคติสอนใจ

6. เนื้อหาส่งเสริมและปลูกฝังค่านิยมที่ดีงาม

7. เนื้อหาให้ความรู้และข้อมูลทั่วไปที่จำเป็นปัจจุบัน

8. เนื้อหาเหมาะสมกับสภาพและเหตุการณ์ในสังคมปัจจุบัน

9. เนื้อหาให้ความสนุกสนานสนทนาอารมณ์ขัน

10. เนื้อหาส่งเสริมให้เกิดนิสัยรักการอ่าน

(คอ)

เกณฑ์วิเคราะห์เนื้อหา

ตอนที่ 1.2 เกณฑ์วิเคราะห์
เนื้อหาตามจุดประสงค์ของ

มหาวิทยาลัยไทย ชั้นมัธยมศึกษา
ตอนต้น

1. เนื้อหาส่งเสริมรัก
การอ่าน การค้นคว้า

2. เนื้อหาส่งเสริมการแสดง

ความรู้ ความคิดเห็น

3. เนื้อหาส่งเสริมความสามารถ
ในด้านสรุปเรื่องและข้อความ

4. เนื้อหาช่วยแยกแยะความ

ที่เป็นข้อเท็จจริงกับความคิดเห็น

5. เนื้อหาช่วยให้มีความเข้าใจและ
เห็นแบบปฏิบัติที่ถูกต้อง

ชื่อหนังสือ	
นิทานโบราณคดีฉบับคัดเลือก เล่ม 1	
นิทานโบราณคดีฉบับคัดเลือก เล่ม 2	
เสด็จประพาสต้นในรัชกาลที่ 5	
คนไทถึงแผ่นดิน	
ป่าดงพงพี ตอนโมวกดี	
ลาปลาวาฬ	
เสียงก้องจากโรงเรียนเชิงเขา	
มาแต่กระยาหัง	
เสียงพิณเสนาะใสในพม่า	
ไม่เป็นไรล้มเสียเถิดและออมไว้มิชักสน	
สุวรรณภูมิ	
เรื่องสั้นของเขาวรรณนักเขียน พ.ศ. 2519	
ความเรียงเชิงสร้างสรรค์ พ.ศ. 2519	
ขุนช้าง ขุนแผน	
เลาเรื่องรามเกียรติ์	
เลาเรื่องอิเหนา	
นิทานร้อยรศค่ากาพย์ เล่ม 1	
นิทานร้อยรศค่ากาพย์ เล่ม 2	
นิทานร้อยรศค่าโคลง	
นิทานภาพกาพย์กลอน เล่ม 1	
นิทานภาพกาพย์กลอน เล่ม 2	
บทร้อยกรองของเขาวรรณนักเขียน	
กฤษณาตอนทอง	
โคลงสุภาพเรื่องพระราชพงศาวดารและ สุภาพโลกนิติ	
พระร่วง	
นิทราชาคริต	

(คอ)

เกณฑ์วิเคราะห์เนื้อหา

ตอนที่ 1.2

6. เนื้อหาเสนอในรูปแบบงาน

งานเขียนและงานประพันธ์
เช่น นวนิยาย เรื่องสั้น

บทความ คำกลอน ฯลฯ

7. เนื้อหาส่งเสริมความรู้ความสามารถ

วิชาหนังสือและวรรณกรรม

8. เนื้อหาช่วยให้ตัดสินใจได้ดี

ข้อเสียในเรื่องใด

9. เนื้อหาช่วยให้รู้จักเปรียบเทียบ

เนื้อเรื่องและอุปนิสัยตัวละคร

10. เนื้อหาช่วยให้เกิดความรัก

และความนิยมในภาษาและ

วรรณคดีไทย

ชื่อหนังสือ	
นิทานโบราณคดีฉบับคัดเลือก เล่ม 1	
นิทานโบราณคดีฉบับคัดเลือก เล่ม 2	
เสด็จประพาสคนในรัชกาลที่ 5	
คุณไท้ทั้งแผ่นดิน	
ป่าดงพงพี ตอนโมวกลี	
ลาปลาวาฬ	
เสียงก้องจากโรงเรียนเชิงเขา	
มาแตกกระยาหั้น	
เสียงพิณเสนาะไลในพม่า	
ไม่เป็นไรลืมเสียเถิดและอ้อมไว้มือชกสน	
สุพรรณปัญญา	
เรื่องสั้นของเขาวรรณนักเขียน พ.ศ. 2519	
ความเรียงเชิงสร้างสรรค์ พ.ศ. 2519	
ขุนช้าง ขุนแผน	
เล่าเรื่องรามเกียรติ์	
เล่าเรื่องอิเหนา	
นิทานร้อยรศกภาพ เล่ม 1	
นิทานร้อยรศกภาพ เล่ม 2	
นิทานร้อยรศกโคลง	
นิทานภาพกนกภาพกลอน เล่ม 1	
นิทานภาพกนกภาพกลอน เล่ม 2	
บทร้อยกรองของเขาวรรณนักเขียน	
กฤษณาสอนน้อง	
โคลงสี่สุภาพเรื่องพระราชพงศาวดารและ	
สุภาภิตโลกนี้	
พระร่วง	
นิทราชาคริต	

(ต่อ)

เกณฑ์การประเมินเนื้อหา

ตอนที่ 1.2

11. เนื้อหาใหม่ในความรู้ และ

พหุวิชาความรู้ทางเทคโนโลยี

12. เนื้อหาช่วยให้นักเรียนสามารถ

วางแผนที่

ชื่อหนังสือ	
นิทานโบราณคดีฉบับคัดเลือก เล่ม 1	
นิทานโบราณคดีฉบับคัดเลือก เล่ม 2	
เสด็จประพาสต้นในรัชกาลที่ 5	
คนไทหิงแผ่นดิน	
ป่าดงพงพี ตอนโมวกลี	
ลาปลาวาฬ	
เสียงก้องจากโรงเรียนเชิงเขา	
มาแถกระยาหงัน	
เสียงพินเสนาะใสในพม่า	
ไม่เป็นไรล้มเสียเถิดและอ้อมไว้มือชักสน	
สุวัณณปัญา	
เรื่องสั้นของเขาวรรณนักเขียน พ.ศ.2519	
ความเรียงเชิงสร้างสรรค์ พ.ศ.2519	
ขุนช้าง ขุนแผน	
เล่าเรื่องรามเกียรติ์	
เล่าเรื่องอิเหนา	
นิทานร้อยรศค่ากาศ เล่ม 1	
นิทานร้อยรศค่ากาศ เล่ม 2	
นิทานร้อยรศค่าโคลง	
นิทานภาพกาศกลอน เล่ม 1	
นิทานภาพกาศกลอน เล่ม 2	
บทร้อยกรองของเขาวรรณนักเขียน	
กฤษณาสนนอง	
โคลงสี่สุภาพเรื่องพระราชพงศาวดารและ	
สุภาพนิทานโลกนิติ	
พระร่วง	
นิทราชาคริต	

เกณฑ์การตัดสินการเขียน

1. ภาษาที่ใช้ไพเราะ สละสลวย
2. ภาษาชัดเจน เข้าใจง่าย และเหมาะสมกับระดับอายุของเด็ก
3. คำศัพท์ไม่ยากเกินไป ถ้าเป็นศัพท์ยากจะมีคำอธิบายศัพท์กำกับด้วย
4. โครงสร้างมีการกระทำซึ่งชวนให้ติดตามอ่านจนจบ
5. โครงสร้างเหมาะสมกับประเภทของหนังสือ
6. การดำเนินเรื่องมีความต่อเนื่อง และการเคลื่อนไหวเป็นไปตามลำดับ

ชื่อหนังสือ	
นิทานโบราณคดีฉบับคัดเลือก เล่ม 1	
นิทานโบราณคดีฉบับคัดเลือก เล่ม 2	
เสด็จประพาสต้นในรัชกาลที่ 5	
คนโททิ้งแวนคืน	
ป่าดงพงพี ตอนโมวกลี	
ลาปลาวาฬ	
เสียงก้องจากโรงเรียนเชิงเขา	
มาแต่กระยาหนัง	
เสียงพิณเสนาะใสในพม่า	
ใบไม้โรยสัมผัสเสียเด็กและอ้อมไว้มัดสน	
สุวัณณปัญา	
เรื่องสั้นของเขาวงกตนักเขียน พ.ศ. 2519	
ความเรียงเชิงสร้างสรรค์ พ.ศ. 2519	
ขุนช้าง ขุนแผน	
เล่าเรื่องรามเกียรติ์	
เล่าเรื่องอิเหนา	
นิทานร้อยรศกภาพ เล่ม 1	
นิทานร้อยรศกภาพ เล่ม 2	
นิทานร้อยรศกโคลง	
นิทานภาพภาพกลอน เล่ม 1	
นิทานภาพภาพกลอน เล่ม 2	
บทร้อยกรองของเขาวงกตนักเขียน	
กฤษณาสูนนอง	
โคลงสี่สุภาพเรื่องพระราชพงศาวดารและสุภาพโลกนิติ	
พระร่วง	
นิทราชาคริต	

(คอ)

เกณฑ์วิเคราะห์ตามสื่อการเขียน

7. การวิเคราะห์เหมาะสมตาม

กาลสมัยในเนื้อเรื่อง

8. บุคลิกตัวละครมีความสมจริง

9. บทสนทนาเป็นธรรมชาติและ

สมจริงตามสภาพในเรื่อง

10. ตัวละครมีความเปลี่ยนแปลง

หรือเติบโตตามกาลเวลาใน

เนื้อเรื่อง

11. นิสัยของตัวละครสม่ำเสมอ

12. พฤติกรรมของตัวละครถูกต้อง

กับหลักจิตวิทยา

ชื่อหนังสือ	
นิทานโบราณคดีฉบับคัดเลือก เล่ม 1	
นิทานโบราณคดีฉบับคัดเลือก เล่ม 2	
เสด็จประพาสคนในรัชกาลที่ 5	
คนไททิ้งแผ่นดิน	
ปากงพงพี ตอนโมวกสี	
ลาปลาวาฬ	
เสียงงูทองจากโรงเรียนเชิงเขา	
มาแตกกระยาหัง	
เสียงพิณเสนาะไลโนพมา	
ไม่เป็นโรสมีเสียงเด็กและอ้อมไว้มัซซัน	
สุวรรณบุญญา	
เรื่องสั้นของเขาวรรณนักเขียน พ.ศ. 2519	
ความเรียงเชิงสร้างสรรค์ พ.ศ. 2519	
ขุนช้าง ขุนแผน	
เล่าเรื่องรามเกียรติ์	
เล่าเรื่องอิเหนา	
นิทานร้อยรศค่ากาพย์ เล่ม 1	
นิทานร้อยรศค่ากาพย์ เล่ม 2	
นิทานร้อยรศค่าโคลง	
นิทานภาพกาพย์กลอน เล่ม 1	
นิทานภาพกาพย์กลอน เล่ม 2	
บทร้อยกรองของเขาวรรณนักเขียน	
กฤษณาอันนง	
โคลงสี่สุภาพเรื่องพระราชพงศาวดารและ	
สุภาษิตโลกนิติ	
พระร่วง	
นิทราชาคริต	

(ต่อ)

เก็บหลักฐานคดีอาญา

การเขียน

13. ศึกษาการเขียนช่วยให้อ่าน
มองเห็นแก่นของเรื่องชัดเจน
14. ผู้เขียนสอดแทรกแนวคิดที่เป็น
ประโยชน์
15. ตอนจบจะแก้ปัญหาที่ผู้เขียนยก
ปมไว้ในตอนแรก
16. ลักษณะการจบทำให้อ่าน
เกิดความประทับใจ

ชื่อหนังสือ
นิทานโบราณคดีฉบับคัดเลือก เล่ม 1
นิทานโบราณคดีฉบับคัดเลือก เล่ม 2
เสด็จประพาสตนในรัชกาลที่ 5
คุณไผ่ถึงแดนดิน
ปากงวงพี ตอนโมวกลี
ลาปลาวาฬ
เสียงก้องจากโรงเรียนเชิงเขา
มาแต่กระยาหนั
เสียงพิณเสนาะใสในพม่า
ไม่เป็นไรลืมเสียเถิดและออมไว้มือชดสน
สุพรรณภูมิ
เรื่องสั้นของเขาวงกตนักเขียน พ.ศ. 2519
ความเรียงเชิงสร้างสรรค์ พ.ศ. 2519
ขุนช้าง ขุนแผน
เล่าเรื่องรามเกียรติ์
เล่าเรื่องอิเหนา
นิทานร้อยรศค่ากาย เล่ม 1
นิทานร้อยรศค่ากาย เล่ม 2
นิทานร้อยรศค่าโคลง
นิทานภาพกายกลอน เล่ม 1
นิทานภาพกายกลอน เล่ม 2
บทร้อยกรองของเขาวงกตนักเขียน
กฤษณาสอนน้อง
โคลงสุภาพเรื่องพระราชพงศาวดารและ สุภาษิตโลกนิติ
พระร่วง
นิทราชาคริต

เกณฑ์การตัดสินแบบเดิม

1. ขนาดรูปเล่มพอเหมาะ
2. ความหนาของหนังสือพอเหมาะ
3. กระดาษที่พิมพ์มีคุณภาพดี
มาตรฐาน
4. กระดาษที่พิมพ์มีคุณภาพ
ดีมาตรฐาน
5. กระดาษปกเป็นกระดาษแข็ง
มีความทนทาน
6. หนาปกมีภาพและสีสันดึงดูดใจ
7. ภาพปกสามารถอธิบายเรื่องราวในเนื้อหาได้และมีความ
สอดคล้องกับเรื่อง

ชื่อหนังสือ	
นิทานโบราณคดีฉบับคัดเลือก เล่ม 1	
นิทานโบราณคดีฉบับคัดเลือก เล่ม 2	
เสด็จประพาสตนในรัชกาลที่ 5	
คุณโทหึงแฉนดิน	
ปากงพงพี ตอนโมวกลี	
ลาปลาวาฬ	
เสียงก้องจากโรงเรียนเชิงเขา	
มาแคะกระยาหนั้น	
เสียงพินเสนาะใสในพม่า	
ไม่เป็นไรล้มเสียเถิดและออมไว้มือชกสน	
สุวัณณปัญญา	
เรื่องสั้นของเขาวรรณนักเขียน พ.ศ.2519	
ความเรียงเชิงสร้างสรรค์ พ.ศ.2519	
ขุนช้าง ขุนแผน	
เล่าเรื่องรามเกียรติ์	
เล่าเรื่องอิเหนา	
นิทานร้อยรศค่ากาศย เล่ม 1	
นิทานร้อยรศค่ากาศย เล่ม 2	
นิทานร้อยรศค่าโคลง	
นิทานภาพภาพกลอน เล่ม 1	
นิทานภาพภาพกลอน เล่ม 2	
บทร้อยกรองของเขาวรรณนักเขียน	
กฤษณาสอนน้อง	
โคลงสี่สุภาพเรื่องพระราชพงศาวดารและ สุภาษิตโลกนิติ	
พระร่วง	
นิทราชาคริต	

(ต่อ)

เก็บหลักฐานรูปเล่ม

8. ภาพประกอบสวยงาม และ
ชัดเจน
9. ภาพประกอบถูกต้อง ตรงกับ
ธรรมชาติและความเป็นจริง
10. ภาพประกอบสอดคล้องและ
สัมพันธ์กับเนื้อเรื่องในแต่ละ
ตอน
11. ชื่อเรื่องถูกต้องตรงกันทั้ง
บนปกด้านนอกและหน้าปกใน
12. การจัดหน้าพอเหมาะมีการ
เว้นที่ว่างรอบขอบทั้ง 4 ด้าน
ขนาดประมาณ 1.5 ถึง 3
เซนติเมตร

ชื่อหนังสือ	
นิทานโบราณคดีฉบับคัดเลือก เล่ม 1	
นิทานโบราณคดีฉบับคัดเลือก เล่ม 2	
เสด็จประพาสต้นในรัชกาลที่ 5	
คุณไท้ถึงแผ่นดิน	
ปากงพงพี ตอนไม่วกลี	
ลาปลาวาฬ	
เสียงก้องจากโรงเรียนเชิงเขา	
มาแต่กระยาหนั้น	
เสียงพิณเสนาะใสในพม่า	
ไม่เป็นไรล้มเสียเถิดและออมไว้มือชดสน	
สุวัณณปัญญา	
เรื่องสั้นของเขาวงกตนักเขียน พ.ศ. 2519	
ความเรียงเชิงสร้างสรรค์ พ.ศ. 2519	
ขุนช้าง ขุนแผน	
เล่าเรื่องรามเกียรติ์	
เล่าเรื่องอิเหนา	
นิทานร้อยรศค่ากาศ เล่ม 1	
นิทานร้อยรศค่ากาศ เล่ม 2	
นิทานร้อยรศค่าโคลง	
นิทานภาพกาศกลอน เล่ม 1	
นิทานภาพกาศกลอน เล่ม 2	
บทร้อยกรองของเขาวงกตนักเขียน	
กฤษณาสอนน้อง	
โคลงสี่สุภาพเรื่องพระราชพงศาวดารและ สุภาพโลกนิติ	
พระร่วง	
นิทราชาคริต	

(ต่อ)

เกณฑ์การะหัดานรูปเล่ม

13. พิมพ์ตัวสะกด การันต์ สระ พยัญชนะ วรณยุกต์ ใสเครื่องหมายต่าง ๆ และวางวรรคตอนถูกต้อง		ชื่อหนังสือ
14. อักษรที่พิมพ์มองเห็นชัดเจนเป็นระเบียบสม่ำเสมอ ขาด		นิทานโบราณคดีฉบับคัดเลือก เล่ม 1
15. การพิมพ์แต่ละหน้ามีความครบถ้วน		นิทานโบราณคดีฉบับคัดเลือก เล่ม 2
16. ตัวอักษรขนาดโตพออ่านได้สบายตา		เสด็จประพาสต้นในรัชกาลที่ 5
		คนไทถึงแผ่นดิน
		ป่าดงพงพี ตอนโมวกลี
		ลาปลาวาฬ
		เสียงก้องจากโรงเรียนเชิงเขา
		มาแต่กระยาหัง
		เสียงพิณเสนาะใสในพม่า
		ไม่เป็นไรลืมเสียเถิดและอ้อมไว้มิซัดสน
		สุพรรณบัฏ
		เรื่องสั้นของเขาวรรณนักเขียน พ.ศ. 2519
		ความเรียงเชิงสร้างสรรค์ พ.ศ. 2519
		ขุนช้าง ขุนแผน
		เล่าเรื่องรามเกียรติ์
		เล่าเรื่องอิเหนา
		นิทานร้อยรศค่ากาย เล่ม 1
		นิทานร้อยรศค่ากาย เล่ม 2
		นิทานร้อยรศค่าโคลง
		นิทานภาพกายกลอน เล่ม 1
		นิทานภาพกายกลอน เล่ม 2
		บทร้อยกรองของเขาวรรณนักเขียน
		กฤษณาสอนน้อง
		โคลงสี่สุภาพเรื่องพระราชพงศาวดารและสุภาพโลกนิติ
		พระร่วง
		นิทราชาคริต

(คอ)

เกณฑ์วิเคราะห์หาแบบเล่ม

ชื่อหนังสือ	
นิทานโบราณคดีฉบับคัดเลือก เล่ม 1	
นิทานโบราณคดีฉบับคัดเลือก เล่ม 2	
เสด็จประพาสชนในรัชกาลที่ 5	
คนไททั้งแผ่นดิน	
ป่าดงพงพี ตอนโมวกลี	
ลาปลาวาฬ	
เสียงก้องจากโรงเรียนเชิงเขา	
มาแต่กระยาหัง	
เสียงพิณเสนาะใสในพม่า	
ไม่เป็นไรลืมเสียเถิดและอ้อมไฉนซักสน	
สุวัณปัญญา	
เรื่องสั้นของยาวชนนักเขียน พ.ศ.2519	
ความเรียงเชิงสร้างสรรค์ พ.ศ.2519	
ขุนช้าง ขุนแผน	
เล่าเรื่องรามเกียรติ์	
เล่าเรื่องอิเหนา	
นิทานร้อยรศคำกาพย์ เล่ม 1	
นิทานร้อยรศคำกาพย์ เล่ม 2	
นิทานร้อยรศคำโคลง	
นิทานภาพกาพย์กลอน เล่ม 1	
นิทานภาพกาพย์กลอน เล่ม 2	
บทร้อยกรองของเยาวชนนักเขียน	
กณฐกตอนทอง	
โคลงสี่สุภาพเรื่องพระราชพงศาวดารและ	
สุภาษิตโลกนิติ	
พระร่วง	
นิพนธ์ชาคริต	

17. วิชาอักษรที่มีลักษณะพิเศษ

เช่นตัวหนาหรือตัวเอน

เพื่อเน้นข้อความสำคัญ

18. การเขียนเล่มแข็งแรง พกพา

ไม่หลุดง่าย

19. การเข้าเล่มดี สามารถเปิด

อ่านสะดวก

20. การศึกษาค้นหาข้อความของ

เล่ม (ยกเว้นสัน) เรียบร้อย

21. การเรียงหน้าครบจำนวนทั้ง

เรื่อง

22. การเรียงลำดับหน้าถูกต้อง

ภาคผนวก ข
คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ

คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ

ที่ วก. / ๒๔๖๒

เรื่อง เพื่อบันทึกรายชื่อหนังสือเรียนสำหรับชั้นมัธยมศึกษา

ตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้มีคำสั่ง เพื่อกำหนดหนังสือเรียนและสื่อการเรียนอื่น ๆ ระดับมัธยมศึกษา ไปแล้ว รวม ๓ ฉบับ คือ

๑. คำสั่งที่ วก.๔๔/๒๔๖๒ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๔๖๒ เรื่อง การกำหนดหนังสือเรียนสำหรับเลือกใช้ในโรงเรียน สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๒ (ม.๑ - ม.๒) ปีการศึกษา ๒๔๖๒

๒. คำสั่งที่ วก.๑๓๔/๒๔๖๑ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๔๖๑ เรื่อง การกำหนดแบบเรียนสำหรับเลือกใช้ในโรงเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๔ ปีการศึกษา ๒๔๖๑

๓. คำสั่งที่ วก.๔๔๓/๒๔๖๑ ลงวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๔๖๑ เรื่อง เพื่อบันทึกรายชื่อหนังสือเรียนและสื่อการเรียนอื่น ๆ สำหรับชั้นมัธยมศึกษา ปีการศึกษา ๒๔๖๑

และบัดนี้ บัดนี้ได้มีรายชื่อหนังสือเรียนที่กระทรวงศึกษาธิการอนุญาตให้ใช้ในโรงเรียนได้ เพื่อบันทึกจากที่ระบุไว้ในคำสั่งที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ดังปรากฏในบัญชีรายชื่อแนบท้ายคำสั่งนี้

ฉะนั้น สำหรับปีการศึกษา ๒๔๖๒ กระทรวงศึกษาธิการ จึงขอให้พิจารณาเลือกให้หนังสือเรียนสำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๒ ตามบัญชีแนบท้ายคำสั่งหมายเลข ๑ กับบัญชีแนบท้ายคำสั่งนี้ สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ - ๔ ตามบัญชีแนบท้ายคำสั่งหมายเลข ๒, ๓ กับบัญชีแนบท้ายคำสั่งนี้ด้วย

ทั้งนี้ให้แนบคำสั่งนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๔๖๒

๙ - ๓๐๖ -

สำเนาขึ้นถูกต้อง
[Signature]

(นายสวามิ แสงมณี)
รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ

ที่ รก. ๕๔ / ๒๔๖๒

เรื่อง การกำหนดหนังสือเรียนสำหรับเลือกใช้ในโรงเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๒ (ม.๑-ม.๒) ปีการศึกษา ๒๔๖๒

เพื่อให้โรงเรียนเลือกใช้นักเรียนได้ถูกต้องและเหมาะสม กระทรวงศึกษาธิการจึงเห็นสมควรกำหนดหลักเกณฑ์ในการเลือกหนังสือเรียน สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ (ม.๑) และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ (ม.๒) ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๔๖๑ ดังมีคือ

ในส่วนกลางให้เป็นอำนาจของอธิบดีกรมเจ้าสังกัด

ในส่วนภูมิภาคให้ศึกษาธิการจังหวัดกำหนดหนังสือเรียนขึ้น สำหรับจังหวัดนั้น ๆ ด้วยความเห็นชอบของศึกษาธิการเขตนั้น ๆ

ทั้งนี้จะต้องเลือกหนังสือจากบัญชีหนังสือเรียนที่กระทรวงศึกษาธิการอนุญาตให้ใช้ได้ตามหลักสูตร และต้องไม่เกินจำนวนที่ระบุไว้ในบัญชีของรายวิชานั้น ๆ

หากโรงเรียนใดประสงค์จะใช้นักเรียนแตกต่างไปจากรายชื่อหนังสือที่กรมเจ้าสังกัด หรือจังหวัดกำหนดขึ้นก็อาจทำได้ โดยได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมเจ้าสังกัด หรือศึกษาธิการจังหวัด ด้วยความเห็นชอบของศึกษาธิการเขตแล้วแต่กรณี และหนังสือนั้นต้องเป็นหนังสือจากบัญชีหนังสือเรียนที่กระทรวงศึกษาธิการอนุญาตให้ใช้ในโรงเรียนเท่านั้น

บัญชีหนังสือเรียนที่กระทรวงศึกษาธิการอนุญาตให้ใช้ในโรงเรียนทำขึ้นเป็นฉบับที่ ๑ หากมีหนังสือเรียนที่ได้จัดทำขึ้นใหม่หรือกระทรวงศึกษาธิการอนุญาตหนังสือเรียนของเอกชนให้ใช้ในโรงเรียนได้เพิ่มขึ้นอีก จะเพิ่มเติมเป็นฉบับต่อ ๆ ไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๔๖๒

(นายสมาน แสงมณี)

รองปลัดกระทรวง ศึกษาธิการแทน
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

สำเนาถูกต้อง

คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ

ที่ วก. ๔๔๓ / ๒๕๒๑

เรื่อง เพิ่มเติมรายชื่อหนังสือเรียนและสื่อการเรียนอื่น ๆ

สำหรับชั้นมัธยมศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๒๑

ตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้มีคำสั่งที่ วก.๗๓/๒๕๒๑ ลงวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๒๑ เรื่อง การกำหนดหนังสือเรียน สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ (ม.๑) ปีการศึกษา ๒๕๒๑ และคำสั่งที่ วก.๑๙๔/๒๕๒๑ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๒๑ เรื่อง การกำหนดแบบเรียน สำหรับเลือกใช้ในโรงเรียน -ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๔ ปีการศึกษา ๒๕๒๑ ไปแล้วนั้น บัดนี้กระทรวงศึกษาธิการเห็นสมควรให้มีคำสั่งกำหนดหนังสือเรียนและสื่อการเรียนอื่น ๆ สำหรับชั้นมัธยมศึกษา ในปีการศึกษา ๒๕๒๑ เพิ่มเติมจากคำสั่งดังกล่าวอีก ตามรายชื่อในบัญชีแนบท้ายคำสั่งนี้

อนึ่ง แบบฝึกหัดตามรายการแนบท้ายคำสั่งนี้ ถึงแม้ว่าจะอนุญาตให้ใช้ในโรงเรียนได้แต่ไม่ได้ถือว่าเป็นสิ่งจำเป็นที่นักเรียนต้องซื้อใช้ส่วนตัวเหมือนแบบเรียน สถานศึกษาต่าง ๆ ควรพิจารณาเลือกใช้ตามความจำเป็นจริง ๆ เท่านั้น และแต่ละวิชาไม่ควรเลือกใช้เกินกว่า ๑ รายการ ทั้งนี้การเลือกใช้จะต้องได้รับอนุมัติจากหัวหน้าสถานศึกษาก่อน

ทั้งนี้ตั้งแต่วันที่นี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๒๐

ดร.วิทย์ ปรมาสารทอง
(นายวิทย์ ปรมาสารทอง ใส)
ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาหนังสือ

(นายรังสฤษดิ์ เชาวนศิริ)
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ

ที่ วก ๑๗๔/๒๕๐

เรื่อง การกำหนดแบบเรียนสำหรับเลือกใช้ในโรงเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๔ ปีการศึกษา ๒๕๐๑

เพื่อให้โรงเรียนเลือกใช้แบบเรียนได้ถูกต้องและเหมาะสม กระทรวงศึกษาธิการ
จึงเห็นสมควรกำหนดหลักเกณฑ์ในการเลือกแบบเรียน สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๔ ดังต่อไปนี้
สำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในส่วนกลางให้เป็นอำนาจของอธิบดีกรมเจ้าสังกัด
ในส่วนภูมิภาคให้ศึกษาธิการจังหวัดกำหนดแบบเรียนขึ้นสำหรับจังหวัดนั้นๆ ด้วยความเห็นชอบของ
ศึกษาธิการเขตนั้นๆ

สำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ให้โรงเรียนกำหนด
เองได้ โดยความเห็นชอบของกลุ่มโรงเรียน

ทั้งนี้จะต้องเลือกหนังสือจากบัญชีแบบเรียนที่กระทรวงศึกษาธิการอนุญาตให้ใช้ใน
โรงเรียนได้ตามหลักสูตร และต้องไม่เกินจำนวนที่ระบุไว้ในบัญชีของหมวดวิชานั้นๆ หากโรงเรียน
ใดประสงค์จะใช้หนังสือแตกต่างไปจากบัญชีรายชื่อที่กรมเจ้าสังกัด หรือจังหวัดกำหนดขึ้นก็อาจทำ
ได้โดยได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมเจ้าสังกัด หรือศึกษาธิการจังหวัดด้วยความเห็นชอบของศึกษา
ธิการเขตแล้วแต่กรณี และหนังสือนั้นต้องเป็นหนังสือจากบัญชีแบบเรียนที่กระทรวงศึกษาธิการอนุญาต
ให้ใช้ในโรงเรียนได้ท้ายคำสั่งเท่านั้น

สำหรับแบบเรียนที่กระทรวงศึกษาธิการอนุญาตให้ใช้ในโรงเรียนท้ายคำสั่งนี้ เป็นฉบับที่ ๑
หากมีแบบเรียนที่จัดทำขึ้นใหม่ หรือกระทรวงศึกษาธิการอนุญาตแบบเรียนของเอกชนให้ใช้ใน
โรงเรียนเพิ่มขึ้นอีก จะได้ประกาศเพิ่มเติมเป็นฉบับต่อไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๐๑

(๑ - ๓ - ๔)

(๑ - ๓ - ๔)

๑ - ๓ - ๔

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ภาคผนวก ค

คู่มือและประกาศ มาตรฐานการสอบของผู้วิเคราะห์

ตาราง 7 คุณวุฒิและประสบการณ์ด้านการสอนของผู้วิเคราะห์

ประสบการณ์ ด้านการสอน	จำนวนผู้วิเคราะห์แยกตามคุณวุฒิ					รวม
	ป.กศ.	ป.กศ.สูง	พ.ม.	กศ.บ	ปริญญาตรี อื่น ๆ	
ไม่ถึง 1 ปี	-	3	-	2	4	9
1 - 4 ปี	1	18	-	1	8	28
5 - 9 ปี	-	3	5	9	2	19
10 - 14 ปี	-	1	1	5	-	7
15 - 19 ปี	-	-	1	4	-	5
20 - 24 ปี	-	-	3	-	-	3
25 ปีขึ้นไป	-	-	2	-	-	2
รวม	1	25	12	21	14	73

การวิเคราะห์หนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่าน หมวดภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

บทคัดย่อ
ของ
นางลักษณ์ ข่ายหาก

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
กุมภาพันธ์ 2524

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อวิเคราะห์หนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริม
การอ่าน หมวดภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ในด้าน
เนื้อหา สติกาการเขียน และรูปเล่ม

ผู้วิจัยสร้างเกณฑ์วิเคราะห์หนังสือโดย 1) อธิบายความหมายของหนังสือ
อ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่าน 2) อธิบายจุดประสงค์ของหมวดภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 3) รวบรวมหลักเกณฑ์การเขียนหนังสือสำหรับเด็ก จดเจดสูตร
และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ได้ตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสม โดยผู้วิจัยนำเกณฑ์
เบื้องต้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางภาษาไทย และบรรณารักษศาสตร์ จำนวน 6 ท่าน พิจารณา
เมื่อปรับปรุงให้ดีขึ้นตามข้อเสนอแนะแล้วจึงใช้เป็นเกณฑ์สำหรับการวิจัยครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่าง
ผู้วิเคราะห์หนังสือตามเกณฑ์ที่กำหนดให้ในก้านเนื้อหา สติกาการเขียน และรูปเล่ม คือครูสอน
ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 44 โรงเรียน โดยสุ่ม
ตัวอย่างได้ครูจำนวน 84 คน ได้แบบสอบถามกลับคืนมา 73 ชุด คิดเป็นร้อยละ 86.90

ผลการวิจัยปรากฏว่าหนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่าน จำนวน 26 เล่ม
ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดนั้น เล่มที่ครูตอบมาเกินกว่า 20 คน ซึ่งเป็นเกณฑ์ที่ดีอย่างมาก
ในการวิจัยครั้งนี้ มีจำนวน 10 เล่ม และการวิเคราะห์หนังสือปรากฏผลดังนี้

1. ก้านเนื้อหา

1.1 หนังสือมีคุณภาพก้านเนื้อหาตามความหมายของหนังสืออ่านเพิ่มเติม
และส่งเสริมการอ่าน อยู่ในระดับดี จำนวน 5 เล่ม และอยู่ในระดับพอใช้ได้ จำนวน 5 เล่ม

1.2 หนังสือมีคุณภาพก้านเนื้อหา ตามจุดประสงค์ของหมวดภาษาไทย
อยู่ในระดับดี จำนวน 5 เล่ม และอยู่ในระดับพอใช้ได้ จำนวน 5 เล่ม

2. ก้านสติกาการเขียน

หนังสือมีคุณภาพก้านสติกาการเขียนอยู่ในระดับดี จำนวน 9 เล่ม และอยู่ใน
ระดับพอใช้ได้ จำนวน 1 เล่ม

3. ก้านรูปเล่ม

หนังสือมีคุณภาพก้านรูปเล่มอยู่ในระดับดี จำนวน 5 เล่ม และอยู่ในระดับ
พอใช้ได้ จำนวน 5 เล่ม

AN ANALYSIS OF THAI SUPPLEMENTARY READERS AT THE
LOWER SECONDARY LEVEL

AN ABSTRACT
BY
NONGLAK CHYEHARD

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University
February 1981

The purpose of this study was to analyze the content, the style of writing and the format of the Thai supplementary readers approved by the Ministry of Education for the Lower Secondary Level.

For the procedures of this study, the criteria of book analysis were derived from the stated meaning and purposes of supplementary readers, curriculum objectives of Thai language for the Lower Secondary level and related literature on good books for children and good styles of writing. The tentative criteria of book analysis consisting of content, style of writing and format were then considered and approved by six experts on Thai language and Library Science. The subjects were teachers who had been teaching Thai in forty-four Lower Secondary schools in Ayudhya province. Sampling eighty-four teachers, the researcher received seventy-three completed questionnaires or 86.90 % of the Total.

Among the teachers of Thai in the forty-four Secondary schools, only ten of the twenty-six Thai supplementary readers approved by the Ministry of Education were widely used.

Here were the results of this study:

1. The contents

- 1.1 The contents of five books as judged on the basis of the meaning of all the Thai supplementary readers were acceptable and the contents of the other five books were at the below average level.

- 1.2 The contents of five books as judged on the basis

of curriculum objectives of Thai language were acceptable and the other five books were at the below average level

2. The styles of writing

The styles of writing of nine books were acceptable and the other one was at the below average level.

3. The formats

The formats of five books were acceptable and the other five books were at the below average level.